

آزمون غیر حضوری

نظام قدیم انسانی

(۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۸)

Konkur.in

فهرست

۳..... ریاضی پایه (سال چهارم):

۴..... ریاضی (۱):

۵..... ریاضی سال سوم:

۶..... اقتصاد:

۹..... ادبیات فارسی سال چهارم:

۱۱..... تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی:

۱۴..... عربی سال چهارم:

۱۶..... تاریخ‌شناسی:

۱۸..... جغرافیای سال چهارم:

۲۰..... تاریخ ایران و جهان (۲):

۲۲..... جغرافیا (۲):

۲۴..... علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی (۲):

۲۷..... فلسفه سال چهارم:

۲۹..... منطق و فلسفه سال سوم:

۳۱..... روان‌شناسی:

سید محمدعلی مرتضوی	مدیر گروه
آفرین ساجدی	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	مستندسازی
لیلا عظیمی	حروفچین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف امام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

۱- اگر $\log 2 \approx 0.3$ و $\log 3 \approx 0.4$ باشد، آن گاه حاصل $\log 5\sqrt{6}$ تقریباً کدام است؟

- (۱) ۰/۶۵ (۲) ۰/۸۶ (۳) ۱/۱۲ (۴) ۱/۰۵

۲- جواب معادله $\log(x+2) + \log(x-2) = 2\log\sqrt{5}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۶

۳- جواب معادله $\log(x^2-1) - \frac{1}{4}\log(x-1)^2 = 2\log 3$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۲

۴- حاصل $A = -\log 6 + \log 5 + \log 4 + \log 3$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $2\log 2$ (۳) صفر (۴) $2\log 3$

۵- اگر $\log_4^x = \log_4^y + 3\log_4^z$ باشد، مقدار $\log_4^{\frac{x}{y}}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{27}{4}$ (۳) ۲ (۴) ۳

۶- جواب معادله $\log_4^x + \log_4^y = \log_4^6 - \log_4^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{6}}{6}$ (۲) $\frac{\sqrt{6}}{3}$ (۳) $\frac{\sqrt{6}}{2}$ (۴) $\sqrt{6}$

۷- اگر $\log_8^a = a$ باشد، آنگاه $\log_4^a$ بر حسب a کدام است؟

- (۱) $6a$ (۲) $2a$ (۳) $\frac{2a}{3}$ (۴) $\frac{3a}{2}$

۸- x_1 و x_2 جواب‌های دستگاه معادلات $\begin{cases} x_1 + x_2 = 22 \\ \log x_1 - \log x_2 = 1 \end{cases}$ هستند، حاصل $x_1 - x_2$ کدام است؟

- (۱) -۱۸ (۲) $-\frac{1}{18}$ (۳) ۱۸ (۴) $\frac{1}{18}$

۹- اگر زلزله‌ای $3/5 \times 10^6$ ژول انرژی آزاد کرده باشد، قدرت آن در مقیاس ریشتر تقریباً چقدر است؟ ($\log 35 \approx 1.5$ و $E_0 = 10^{4/3} J$)

- (۱) ۱/۱ (۲) ۱/۴ (۳) ۲/۰۶ (۴) ۲/۹

۱۰- اگر صدایی با سطح ۲۷ دسی‌بل منتشر شود و به مساحتی معادل ۴۰ متر مربع برخورد کند، توان صدایی که به سطح برخورد کرده، چند وات

است؟ ($\log 5 \approx 0.7$) ، $(I_0 = 10^{-12} \frac{W}{m^2})$

- (۱) 4×10^{-9} (۲) 2×10^{-8} (۳) 2×10^{-9} (۴) 5×10^{-8}

ریاضی (١)

١١- اگر عبارت گویای $\frac{m-2}{m+3}$ برابر $\frac{3}{y}$ باشد، مقدار m کدام است؟

(١) $\frac{23}{4}$ (٢) ٣ (٣) $-\frac{1}{2}$ (٤) $\frac{13}{4}$

١٢- ساده شده عبارت $\frac{3x^2-9x}{1-x} \div \frac{x^2-2x-3}{x^2-1}$ کدام است؟ $(x \neq -1, 1, 3)$

(١) $-2x$ (٢) $-3x$ (٣) $4x$ (٤) $\frac{3x}{4}$

١٣- در تقسیم $x^3 - 8x + 2$ بر $x - 2$ ، مقدار خارج قسمت به ازای $x = 1$ کدام است؟

(١) -4 (٢) -1 (٣) -2 (٤) -5

١٤- اگر $A = x - \frac{2}{x-1}$ و $B = \frac{x^2-1}{x^2-x}$ تعریف شده باشد، حاصل عبارت تعریف شده $\frac{A}{B}$ همواره کدام است؟

(١) $\frac{x^2+2x}{x-1}$ (٢) $\frac{x^2+2x}{x+1}$ (٣) $\frac{x^2-2x}{x-1}$ (٤) $\frac{x^2+1}{2x}$

١٥- حاصل عبارت معین $\frac{x^2-6x+5}{x^2-x} \div \frac{x^2-10x+25}{x^2-5x}$ کدام است؟

(١) صفر (٢) ١ (٣) -1 (٤) x

١٦- در تقسیم عبارت $x^3 + 19x^2 + 2$ بر $x + 2$ ، خارج قسمت کدام است؟

(١) $x^2 + 21x - 34$ (٢) $x^2 + 17x - 34$ (٣) $x^2 + 17x + 36$ (٤) $x^2 + 19x - 36$

١٧- ساده شده عبارت $\left(x - \frac{2}{x-1}\right) \times \left(x - \frac{2}{x+1}\right)$ کدام است؟ $(x \neq \pm 1)$

(١) $x - 2$ (٢) $x + 2$ (٣) $x^2 + 4$ (٤) $x^2 - 4$

١٨- حاصل عبارت تعریف شده $A = \frac{x}{x-2} - \frac{2}{x+2}$ کدام است؟

(١) $\frac{x^2+4}{x^2-4}$ (٢) ١ (٣) -1 (٤) $\frac{1}{x+2}$

١٩- کدام تساوی نادرست است؟

(١) $\frac{2\sqrt{x}}{3\sqrt{y}} = \frac{2\sqrt{xy}}{3y}$ (٢) $\frac{1}{\sqrt[3]{x^2}} = \frac{\sqrt[3]{x}}{x}$ (٣) $\frac{1}{\sqrt{a-\sqrt{b}}} = \frac{\sqrt{a}+\sqrt{b}}{a+b}$ (٤) $\frac{1}{\sqrt{a+1}} = \frac{\sqrt{a}-1}{a-1}$

٢٠- حاصل عبارت $A = \frac{1}{\sqrt{x-1}} - \frac{1}{\sqrt{x+2}}$ کدام است؟

(١) $\frac{-3\sqrt{x}+3x-6}{x^2-5x+4}$ (٢) $\frac{-3\sqrt{x}+3x-6}{x^2-3x+2}$ (٣) $\frac{3\sqrt{x}+x-3}{x^2-5x+4}$ (٤) $\frac{3\sqrt{x}+x-3}{x^2-3x+2}$

معادله و تابع‌های درجه دوم
 (از فرمول حل معادلات درجه دوم در حالت کلی
 تا کاربردهای معادله درجه دوم)
 صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

۲۱- معادله درجه دوم $m = x(2x - 5)$ ، به ازای یک مقدار m ریشه مضاعف دارد، به ترتیب از

راست به چپ، m و مقدار ریشه مضاعف کدام است؟

(۱) -5 ، $-\frac{5}{2}$ (۲) $-\frac{25}{4}$ ، $-\frac{25}{8}$ (۳) $-\frac{25}{4}$ ، $-\frac{25}{8}$ (۴) -5 ، $-\frac{5}{4}$

۲۲- معادله $k^2 + 3 + (x-2)(x-3) = 0$ ، ...

(۱) دو جواب حقیقی متمایز قرینه دارد. (۲) جواب حقیقی ندارد.

(۳) دو جواب حقیقی متمایز معکوس دارد. (۴) دارای ریشه مضاعف است.

۲۳- به ازای کدام مقدار m ، معادله درجه دوم $x^2 - 2(m-1)x + m^2 + 2 = 0$ دارای دو جواب حقیقی متمایز می‌باشد؟

(۱) $m < -\frac{1}{4}$ (۲) $m > -\frac{1}{4}$ (۳) $m > 0$ (۴) $m > -1$

۲۴- در مورد معادله $\frac{x+1}{x} + \frac{x}{x+1} = 1$ کدام گزینه درست است؟

(۱) یک جواب منفی دارد. (۲) یک جواب مثبت دارد. (۳) دو جواب دارد. (۴) جواب حقیقی ندارد.

۲۵- در معادله درجه دوم $2x^2 + (1-m)x + 4m = 0$ ، مجموع جواب‌ها برابر با حاصل ضرب آن‌ها است. مقدار حاصل ضرب جواب‌ها کدام است؟

(۱) $-\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) ۱

۲۶- مقدار k چقدر باشد تا یکی از جواب‌های معادله $\frac{x+3}{x-3} - \frac{1}{x} = \frac{k}{x(x-3)}$ برابر با $x=2$ شود؟

(۱) ۳ (۲) ۱۱ (۳) ۵ (۴) ۷

۲۷- تعداد جواب‌های معادله $\sqrt{2x} \times \sqrt{x-3} = 6$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲۸- اگر مجموع جواب‌های حقیقی معادله $2x^2 + kx - 1 = 0$ برابر با $\frac{1}{4}$ باشد، آن‌گاه جواب بزرگتر معادله کدام است؟

(۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) $\frac{2}{3}$

۲۹- مجموع جواب‌های حقیقی معادله $\frac{1}{x} - \frac{x+1}{x-1} = \frac{-5}{x^2-x}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) صفر

۳۰- جواب‌های معادله $\sqrt{3x-2} - \sqrt{x-1} = 1$ چگونه‌اند؟

(۱) یک جواب مضاعف مثبت دارد. (۲) دو جواب حقیقی متمایز دارد.

(۳) فاقد جواب حقیقی است. (۴) یک جواب مضاعف منفی دارد.

پول
صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۲۴

اقتصاد

۳۱- انسان‌ها به تدریج که کالاهای خود را با هم مبادله می‌کردند، به تجربه دریافتند که بعضی از کالاها مشتریان بیشتری دارند و مردم به آن‌ها علاقه بیشتری نشان می‌دهند. البته در هر منطقه کالایی خاص مورد توجه بود؛ مثلاً در ایران، ... در هندوستان صدف، در تبت ... و در ... پوست سمور خواهان بیشتری داشت.

- (۱) غلات - چای - روسیه
(۲) چای - غلات - روسیه
(۳) غلات - چای - روسیه
(۴) چای - غلات - چین

۳۲- عبارات کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟
الف) واحد ارزش در اتحادیه اروپا ... است.

- ب) بانک مرکزی در حالت تورم، نرخ تنزیل مجدد را ... می‌دهد.
پ) به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای کنترل پول و حفظ ارزش آن اعمال می‌کند، ... می‌گویند.
ت) یکی از علل به وجود آمدن تورم در یک جامعه، می‌تواند ... باشد.
ث) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند ... نیز باشد.

- (۱) الف) یورو، ب) افزایش، پ) سیاست‌های پولی، ت) نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه، ث) وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آتی
(۲) الف) پوند، ب) کاهش، پ) سیاست‌های مالی، ت) پائین آمدن نسبت ذخایر قانونی، ث) وسیله پرداخت در مبادلات
(۳) الف) یورو، ب) کاهش، پ) سیاست‌های پولی، ت) فزونی تقاضا بر عرضه، ث) وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آتی
(۴) الف) یورو، ب) افزایش، پ) سیاست‌های مالی، ت) نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه، ث) وسیله پرداخت در مبادلات

۳۳- زمانی که اقتصاد کشور دچار رکود می‌شود و بیکاری در یک دوره طولانی مدت و به شکل گسترده‌ای رواج پیدا می‌کند، سطح عمومی قیمت‌ها و تولید کاهش می‌یابد. برای رهایی از این وضعیت:

- الف) کدام نهاد وارد عمل می‌شود و کدام سیاست به کار گرفته می‌شود؟
ب) اعمال کدام روش به بهبود وضعیت موجود کمکی نخواهد کرد؟
ج) در این شرایط ذخایر قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی ... می‌یابد.

- (۱) الف) بانک مرکزی - سیاست انبساطی پول، ب) کاهش نرخ تنزیل مجدد، ج) افزایش
(۲) الف) کانون بانک‌ها - سیاست انقباضی پول، ب) سیاست بازار باز، ج) کاهش
(۳) الف) بانک مرکزی - سیاست انقباضی پول، ب) افزایش نرخ تنزیل مجدد، ج) افزایش
(۴) الف) بانک مرکزی - سیاست انبساطی پول، ب) سیاست بازار باز، ج) کاهش

۳۴- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) در صورتی که بانک‌ها به نقدینگی نیاز داشته باشند، می‌توانند کدام اقدام زیر را انجام دهند؟
ب) افزایش نرخ تنزیل مجدد چه تأثیری بر بانک‌ها خواهد داشت؟
ج) درصدی از سپرده‌های مردم که نزد بانک مرکزی به ودیعه گذاشته می‌شود چه نام دارد؟

- (۱) الف) می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را با بهره بیشتری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند. ب) افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، ج) سپرده بین بانکی
(۲) الف) می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را با بهره بیشتری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند. ب) کاهش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، ج) سپرده بین بانکی
(۳) الف) می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را به بهره کمتری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند. ب) کاهش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، ج) سپرده قانونی
(۴) الف) می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را با بهره کمتری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند. ب) افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، ج) سپرده قانونی

۳۵- عبارات کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند و بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟
 الف) با وجود تأثیرات زیاد پول فلزی بر جامعه بشری، در این زمینه باز هم مشکلاتی وجود داشت که مهم‌ترین آن‌ها ... بود.
 ب) امروزه در اکثر کشورها، مردم در معاملات خود برای پرداخت از شیوه‌هایی استفاده می‌کنند که از مقدار پول نقد در گردش می‌کاهند و در اغلب این شیوه‌ها، پرداخت از طریق ... صورت می‌گیرد.
 ج) چنانچه در کشوری فرضی قیمت کالایی در ابتدای سال ۳۵۰۰ تومان باشد و ۲۰٪ تورم در قیمت این کالا داشته باشیم، قیمت این کالا در انتهای سال چند تومان خواهد بود؟

- (۱) الف) محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر، ب) کارت‌های اعتباری، ج) ۴۲۰۰
 (۲) الف) محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر، ب) کارت‌های اعتباری، ج) ۴۵۰۰
 (۳) الف) حجم زیاد طلا و نقره و حمل‌ونقل دشوار آن‌ها، ب) چک، ج) ۴۲۰۰
 (۴) الف) حجم زیاد طلا و نقره و حمل‌ونقل دشوار آن‌ها، ب) چک، ج) ۴۵۰۰

۳۶- کدام یک از گزینه‌های زیر جزء مشکلات مبادله پایاپای نیست؟

- (۱) عدم تمایل هم‌زمان دو طرف به مبادله
 (۲) نبودن یک معیار سنجش ارزش
 (۳) دشواری حمل‌ونقل آن‌ها
 (۴) نبود وسیله پس‌انداز فردی

۳۷- به ترتیب هریک از موارد زیر، کدام وظیفه پول را بیان می‌کنند؟

- آسان کردن کار خرید و فروش کالاهای مختلف
 - فردی ۱۰ رأس گوسفند خریداری می‌کند. ناگهان پس از چند روز ۳ رأس از آن‌ها بیمار می‌شوند و این فرد باید مبلغی را برای درمان گوسفندان هزینه کند.
 - شخصی که برای مهاجرت پول خود را با توجه به واحد ارزش خاص آن کشور، تبدیل می‌کند.

- خرید کالاها و خدمات به صورت اقساطی
 - رد و بدل کردن حواله‌های بانکی

(۱) وسیله پرداخت در مبادلات - وسیله پرداخت‌های آتی - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله پرداخت در مبادلات - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

(۲) وسیله پرداخت در مبادلات - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آتی - وسیله پرداخت در مبادلات

(۳) وسیله سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آتی - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله پرداخت در مبادلات - وسیله پرداخت‌های آتی

(۴) وسیله سنجش ارزش - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آتی - وسیله پرداخت‌های آتی

۳۸- فرض کنید در یک جامعه فرضی سطح عمومی قیمت‌ها در سال ۹۰ معادل ۱۰۰ واحد پولی و نرخ تورم در سال‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۳ به ترتیب

۱۲، ۲۵ و ۳۰ درصد باشد، در این شرایط اختلاف سطح عمومی قیمت‌ها در سال‌های ۹۲ و ۹۳ چند واحد پولی است؟

- (۱) ۲۸ (۲) ۴۲ (۳) ۴۴ (۴) ۲۴

۳۹- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به این اطلاعات:

۱	اسکناس	۲۲۰۰ واحد پولی
۲	مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری مردم	۱۵۰۰ واحد پولی
۳	موجودی حساب‌های جاری مردم	۳۵۰ واحد پولی
۴	ارزش مسکوکات مردم معادل	$\frac{1}{5}$ موجودی حساب‌های جاری مردم
۵	موجودی سپرده‌های مدت‌دار مردم	۴۸۰ واحد پولی

(الف) میزان نقدینگی چند واحد پولی است؟

(ب) میزان سپرده پس‌انداز چند واحد پولی است؟

(ج) حجم پول در گردش در این جامعه، چه میزان است؟

(۱) الف (۳۰۷۷، ب) ۷۶۰، ج) ۲۶۲۰ واحد پولی

(۲) الف (۳۰۷۷، ب) ۶۷۰، ج) ۲۲۶۰ واحد پولی

(۳) الف (۳۷۷۰، ب) ۶۷۰، ج) ۲۶۲۰ واحد پولی

(۴) الف (۳۷۷۰، ب) ۷۶۰، ج) ۲۲۶۰ واحد پولی

۴۰- با توجه به نمودار تصویری روبه‌رو، در رابطه با قدرت خرید پول:

(الف) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟

(ب) پول در مقابل چه چیزی ارزش خود را حفظ نکرده است؟

(ج) قدرت خرید پول جامعه وابسته به چیست؟

(د) رابطه پول با چه چیزی یک رابطه غیرمستقیم است؟

(ه) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول در جامعه چیست؟

(و) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟

(۱) الف) چون یک واحد پول نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، (ب) سطح عمومی قیمت‌ها، (ج) سطح عمومی قیمت‌ها، (د) سطح عمومی قیمت‌ها، (ه) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه، (و) وجود تورم

(۲) الف) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است، (ب) سطح عمومی قیمت‌ها، (ج) نقدینگی، (د) سطح عمومی قیمت‌ها، (ه) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه، (و) وجود تورم

(۳) الف) چون یک واحد پول نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، (ب) حجم پول در گردش، (ج) سطح عمومی قیمت‌ها، (د) سطح عمومی قیمت‌ها، (ه) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه، (و) وجود تورم رکودی

(۴) الف) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است، (ب) حجم پول در گردش، (ج) نقدینگی، (د) سطح عمومی قیمت‌ها، (ه) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه، (و) وجود تورم رکودی

۴۱- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آرزوی توست چندین چون رها جویی ز دیو؟ / تو رها کن دیو را تا زو بباشی خود رها
- ۲) دیده‌ا اهل طمع به نعمت دنیا / پر نشود همچنان که چاه به شبم
- ۳) در فریب‌آباد گیتی چند باید داشت حرص / چشم‌تان چون چشم نرگس دست چون دست چنار
- ۴) نبینی حرص این جهال بدکردار را زان پس / که پیوسته همی درتند بر منبر گریبان‌ها

۴۲- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

- ۱) مبر طاعت نفس شهوت‌پرست / که هر ساعتش قبله‌دیگرست
  - ۲) دو چشم و شکم پر نگرود به هیچ / تهی بهتر این روده پیچ پیچ
  - ۳) بگفت ای پسر تلخی مردنم / به از جور روی ترش بردنم
  - ۴) چو دوزخ که سیرش کنند از وقید / دگر بانگ دارد که هل من مزید؟
- ۴۳- بیت «آن کس است اهل بشارت که اشارت داند / نکته‌ها هست بسی محرم اسرار کجاست؟» با کدام بیت تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ۱) نشود فاش کسی آن چه میان من و توست / تا اشارات نظر نامهران من و توست
  - ۲) عاشقان را ره ندارد در دل پر غم نشاط / هست در خلوت‌سرای عشق، نامحرم نشاط
  - ۳) به هر نامحرمی عاشق لب اظهار نگشاید / گل این باغ، دفتر در حضور خار نگشاید
  - ۴) بیم است چو شرح غم عشق تو نویسم / کآتش به قلم درفتد از سوز درونم
- ۴۴- مفهوم بیت «باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش / کاین دل غم‌زده سرگشته گرفتار کجاست» با همه ابیات به‌جز بیت گزینه ... تناسب دارد.

- ۱) به پای خویشتن آیند عاشقان به کمندت / که هر که را تو بگیری ز خویشتن برهانی
- ۲) بستی دلم به زلف و همی رانی‌اش ز پیش / بیچاره پای‌بسته به زنجیر می‌رود
- ۳) باز دل سودای آن زنجیر مو از سر گرفت / آتشم بنشسته بود، از شمع رویش درگرفت
- ۴) دیوانه شد دلم ره زلف تو برگرفت / مسکین به پای خویش به زنجیر می‌رود

۴۵- کدام یک از ابیات زیر تصویرسازی یکسانی با بیت زیر دارد؟

- «باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش / کاین دل غم‌زده سرگشته گرفتار کجاست»
- ۱) عهد کردم گر رهایی یابم از کنج قفس / جز به دام زلف او دیگر نبندم دل به کس
  - ۲) و چنین زیر خم زلف نهد دانه خال / ای بسا مرغ خرد را که به دام اندازد
  - ۳) چون اسیر است در آن زلف سمن‌سای دلم / چه کند گر نکند در شکنش جای دلم
  - ۴) کس چو من آشفته زلف دل‌آویز تو نیست / گر پریشان‌خاطری خواهی مرا آواز کن

۴۶- با توجه به موارد ذکر شده گزاره‌های کدام گزینه تماماً نادرست هستند؟

- (الف) افراط در واقعه‌گویی موجب پیدایش واسوخت شد.
(ب) تازه‌گویی و نازک‌اندیشی از ویژگی‌های فکری سبک هندی است.
(ج) محتشم کاشانی، کلیم کاشانی و سلمان ساوجی از شاعران معروف سبک هندی هستند.
(د) اسکندرنامه را می‌توان از نثرهای ساده سبک هندی به‌شمار آورد.

(۱) الف - ب

(۲) ب - د

(۳) ج - د

(۴) ب - ج

۴۷- در بیت کدام گزینه ویژگی‌های ادبی سبک هندی دیده می‌شود؟

- (۱) جز آن‌که قبله کنم صورت خیال تو را / همی گذارم با آب چشم و با رخ زرد
(۲) پرده شرم است مانع در میان ما و دوست / شمع را فانوس از پروانه می‌سازد جدا
(۳) من خواب ز دیده به می‌ناب ربایم / آری عدوی خواب جوانان می‌ناب است
(۴) بیا که بی تو مرا برگ زندگانی نیست / بیا که بی تو ندارم سر بقا ای دوست

۴۸- در کدام گزینه شاعر از موضع متفاوتی با معشوق سخن می‌گوید؟

- (۱) تو چنین خانه کن و دل شکن ای باد خزان / گر خود انصاف کنی مستحق نفرینی
(۲) شمع جانم را بکشت آن بی‌وفا / جای دیگر روشنایی می‌کند
(۳) گر بنوازی به لطف و بگدازی به قهر / حکم تو بر من روان، زجر تو بر من رواست
(۴) ناگهان پرده برانداخته‌ای یعنی چه / مست از خانه برون تاخته‌ای یعنی چه

۴۹- مفهوم بیت: «سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد / کان شمع سامان می‌دهد از شعله زرین بال‌ها» با کدام بیت، متناسب است؟

- (۱) اگر ستاره من سوخت عشق عالم‌سوز / ز داغ در جگرم آفتاب‌ها انداخت
(۲) اگرچه آب زلال است زندگانی خلق / بسی چو ماند چون زهر گردد آب زلال
(۳) ور چو پروانه دهد دست فراغ بالی / جز بدان عارض شمع نبود پروازم
(۴) چون نداری پر و بالی که به جایی برسی / چون سلامت‌طلبان رخنه دیوار طلب

۵۰- مفهوم خال در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) شیوه و ناز تو شیرین خط و خال تو ملیح / چشم و ابروی تو زیبا قد و بالای تو خوش
(۲) فریاد که از شش جهتم راه بیستند / آن خال و خط و زلف و رخ و عارض و قامت
(۳) ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خال‌ها / تفصیل‌ها پنهان شده در پرده اجمال‌ها
(۴) خال است بر آن صفحه سیمین بناگوش / یا نقطه‌ای از غالیه بر یاسمن است آن

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

تاریخ ادبیات (۱):
عصر سعدی، اثر سرچشمه‌های هنر و
اندیشه یونان، ادبیات اروپا و مکتب‌های ادبی
صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۸۲
تاریخ ادبیات (۲):
عصر نثیم
(درس‌های ۱۷ و ۱۸)
صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۶۳
آرایه‌های ادبی:
پدیع معنوی
مرامات نظیر، تلمیح، تضمین، تضاد
صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۹

۵۱- کدام گزینه درباره آثار «فرمانروای ملک سخن» کاملاً درست است؟

- (۱) اولین اثر مدون او در موضوع اخلاق، تربیت، سیاست و اجتماعیات، در ده باب به نام ابوبکر بن سعد زنگی است.
- (۲) قصاید عربی او هفتصد بیت می‌شود و مشتمل است بر موضوعات حماسی و مدح و اندرز و مرثیه.
- (۳) غزلیاتش شامل سه بخش (کتاب) است: طیبات، بدایع و غزلیات قدیم.
- (۴) نصیحة الملوک در مدح و اخلاق و چندین رساله دیگر به نثر در موضوعات گوناگون از آثار اوست.

۵۲- جاهای خالی زیر به ترتیب با کدام یک از آثار شیخ مصلح‌الدین پر می‌شود؟

«در ... همه چیز در جای خود قرار دارد. اگر دنیای واقعی و ملموس آدمیان را با همه شیرینی‌ها و تلخی‌هایش در ... می‌بینیم، در کنار آن دنیای پاک و خواستنی و سراسر آرمانی ... هم هست که همگان در آن یکسره به مراد می‌رسند. دنیای زهد و موعظه‌های پاراسمنشانه را در ... و آشکارترین رموز عاشقی و معیارهای زیباپسندانه را در فضای سرشار از عاطفه ... پراکنده می‌بینیم.»

- (۱) کلیات سعدی - بوستان - گلستان - غزلیات - قصاید
- (۲) گلستان - بوستان - قصاید - غزلیات - کلیات سعدی
- (۳) کلیات سعدی - گلستان - بوستان - قصاید - غزلیات
- (۴) بوستان - گلستان - غزلیات - قصاید - کلیات سعدی

۵۳- در کدام گزینه اثر مورد نظر به درستی معرفی شده است؟

- (۱) مثنوی خضرخان و دولرانی در موضوع ماجرای عشق‌های خضرخان پسر امیر گجرات با دولرانی دختر علاءالدین است.
- (۲) صاحبیه سعدی مجموعه‌ای از چند قطعه فارسی و عربی است که همه آن‌ها در ستایش شمس‌الدین صاحب دیوان جوینی است.
- (۳) خمسه امیر خسرو، تقریباً موفق‌ترین تقلید از پنج‌گنج نظامی است که در آن مطلع‌الانوار را بر وزن و شیوه مخزن‌الاسرار نظامی سروده است.
- (۴) دیوان امیر خسرو شامل چهار بخش مجزاست و هر بخش آن به اشعار دوره‌ای از حیات شاعری وی تعلق دارد.

۵۴- تمامی گزینه‌ها درباره امیر خسرو دهلوی صحیح بیان شده‌اند؛ به‌جز ...

- (۱) با این که شاعری صاحب ابتکار نیست، در لفظ و معنی از لغزش مصون مانده است.
- (۲) چنان که خودش گفته است، راه تازه‌ای در شعر و شاعری نگشوده است.
- (۳) می‌توان او را بزرگترین شاعر پارسی‌گوی غیر پارسی‌زبان دانست.
- (۴) او علاوه بر شاعری، نویسنده و موزن هم بود و مهارت خود در نثر را در کتاب «عجاز خسروی» نشان داده است.

۵۵- کدام دو عبارت زیر از نظر تاریخ ادبیات درست هستند؟

- (الف) نظریات ارسطو درباره هنر و ادبیات با وجود اطلاعات جالب و ارزشمند آن امروزه دیگر قابل استفاده نیست.
- (ب) مهم‌ترین واقعه‌ای که در اودیسه به نظم کشیده شده است، جنگ یونان با ترواست.
- (ج) کتاب بوطیقای ارسطو حاوی اطلاعاتی درباره شعر و نمایش‌نامه‌های منظوم یونان است.
- (د) به نظر نمی‌رسد که ایلید و اودیسه نخستین آثار هنری ملت یونان باشند.

- (۱) ج - ب (۲) د - ب (۳) ج - الف (۴) د - ج

۵۶- شاید ... نخستین هنرمندی باشد که زن در آثار او مقامی والا یافته است.

- (۱) جان میلتون (۲) پترارک (۳) دانته (۴) بوکاچیو

۵۷- کدام عبارت درباره ادبیات و مکاتب اروپا از قرن پانزدهم میلادی به بعد صحیح است؟

- (۱) در حقیقت، اومانیسیم، نوعی بازگشت به دوران ادب و هنر گذشته است.
- (۲) میکال آنژ تندیسگر بزرگ دوران اومانیسیم بود که در اکثر آثار او که در نمازخانه‌ها و کلیساها دیده می‌شوند، انسان‌ها برهنه و در مرکز توجه‌اند.
- (۳) اثر مشهور دانته، کمدی الهی، احتمالاً الگوی ابوالعلائی معری در نوشتن کتاب «آمزش» بوده است.
- (۴) در کمدی الهی، ویرژیل (مظهر احساس انسانی)، دانته را در سفرش راهنمایی می‌کند.

- ۵۸- کدام موارد از جنبه تاریخ ادبیات نادرست هستند؟
 الف) ملک الشعرای بهار در قطعه «دماوندیه»، ادراک شاعرانه و دریافت تازه‌ای از واقعیت‌های اجتماعی را نشان می‌دهد.
 ب) عماد خراسانی قطعه «گوزن و تاک» را بر اساس شعری از لافونتن سروده است.
 ج) شهریار قطعه «جغد جنگ» را در انتقاد از جنگ و کشتار سروده است.
 د) میرزا حسن وثوق‌الدوله با قصیده «حسرت‌ها و آرزوها» جزء دسته‌ای از شاعران سنت‌گرا قرار می‌گیرد که در برخی زمینه‌ها به مرحله تازه‌ای قدم گذاشته‌اند.
 ه) حمیدی شیرازی در قطعه «امواج سند» برداشت جدیدی را از مفاخر گذشته به نمایش می‌گذارد.
- ۱) ب - ج   ۲) الف - ج   ۳) د - ب   ۴) ه - د
- ۵۹- چه کسی بر دیوان پروین اعتصامی مقدمه نوشت و پروین در نظم قطعات خود به چه کسانی توجه داشته است؟
 ۱) ملک الشعرای بهار - سعدی و انوری
 ۲) مهدی حمیدی شیرازی - ناصر خسرو و سعدی
 ۳) مهدی حمیدی شیرازی - سنایی و ناصر خسرو
 ۴) ملک الشعرای بهار - سنایی و انوری
- ۶۰- غزلیات شهریار از چه لحاظ در اوج قرار دارند و کدام شعر او در قالب نیمایی سروده شده است؟
 ۱) احساس و موسیقی - ای وای مادرم
 ۲) زبان و احساس - دو مرغ بهشتی
 ۳) زبان و تخیل - پیام به انشتین
 ۴) تخیل و موسیقی - مومیایی
- ۶۱- صاحب منظومه «ای خواب» در قصیده بر شیوه کدام شاعران بود؟
 ۱) مسعود سعد - انوری - فرخی سیستانی - عنصری
 ۲) خاقانی - ناصر خسرو - مسعود سعد - انوری
 ۳) فرخی سیستانی - منوچهری - ناصر خسرو - خاقانی
 ۴) ناصر خسرو - خاقانی - منوچهری - جامی
- ۶۲- کتاب‌های ذکر شده در کدام گزینه از آثار «محمد رضا رحمانی» نیست؟
 ۱) شراب خانگی، ترس محتسب‌خورده
 ۲) تیرانا، پالیزبان
 ۳) روش تحقیق در دستور زبان فارسی، تصحیح دیوان سلمان ساوجی
 ۴) مقالات ادبی، شیوه‌های نو
- ۶۳- توجه به چه نکته‌ای کلام رهی معیری را از پیروان سبک هندی ممتاز می‌کند؟
 ۱) موضوعات سیاسی و اجتماعی روز
 ۲) عدم استفاده از استعارات پیچیده و دور از ذهن
 ۳) واقع‌گویی و دوری از تخیل‌های پیچیده
 ۴) استحکام لفظ و انسجام سخن
- ۶۴- به ترتیب هر کدام از عبارات زیر، سبک کدام شاعر را توصیف می‌کنند؟
 الف) در شعر او شکوه از زندگی و گلایه از روزگار بسیار است و رنج و دردهای شاعرانه یکی از موضوعات پرتکرار اشعار اوست.
 ب) به نظر می‌رسد این شاعر در غزل‌سرایی از تجربیات سه شاعر بزرگ و غزلسرای نامی، مولوی، سعدی و حافظ بهره‌مند شده است. اندیشه‌های دینی و بذله‌گویی هم در اشعار او فراوان است.
 ج) در مجموع، شعر کلاسیک و از آن میان قالب قصیده را ترجیح می‌داد و سبک او را می‌توان «خراسانی نو» خواند.
 ۱) امیری فیروزکوهی - رهی معیری - مهرداد اوستا
 ۲) امیری فیروزکوهی - محمدحسین شهریار - مهرداد اوستا
 ۳) پروین اعتصامی - محمدحسین شهریار - حمیدی شیرازی
 ۴) امیری فیروزکوهی - رهی معیری - حمیدی شیرازی

۶۵- در کدام بیت، علاوه بر «استعاره مصرحه»، آرایه «تلمیح» نیز وجود دارد؟

- ۱) ای یوسف آخر سوی این یعقوب نابینا بیا / ای عیسی پنهان شده بر طارم مینا بیا
- ۲) زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد / از سر پیمان گذشت بر سر پیمانانه شد
- ۳) خسروان‌اند گدایان لب شیرین‌ات / خسرو آن است که او را چو تو شیرینی هست
- ۴) ز کین و مهر دلداران، سخن رانند با یاران / تو با من کین بی‌مهری و با تو مهر بی‌کینم

۶۶- در کدام بیت، آرایه تضاد به کار نرفته است؟

- ۱) شکوه از پیری کنی زاهد بیا همراه من / تا به میخانه برم پیر و جوان آرم تو را
- ۲) هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است / برود از دل من، وز دل من آن نرود
- ۳) به حال خویشتن نگذاشت دل را شوخی آهم / هوایی کرد رقص گردباد اجزای صحرا را
- ۴) چون لاله می مبین و قح در میان کار / این داغ بین که بر دل خونین نهاده‌ایم

۶۷- ترتیب توالی ابیات به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تضاد - تلمیح - مراعات نظیر - تشبیه» در کدام بیت به صورت صحیح آمده است؟

- الف) با بخت سعد یارم چون هست یار با من / شادی چو آن من شد غم را چه کار با من؟
  - ب) بس که من دل را به دام عشق خوبان بسته‌ام / از نشاط روی ایشان توبه‌ها بشکسته‌ام
  - ج) پیش صاحب‌نظران ملک سلیمان باد است / بلکه آن است سلیمان که ز ملک آزاد است
  - د) بیم آن است که یاد لب شیرین تو روزی / همچو فرهاد به صحرا و به کوهم بدواند
- ۱) ب - ج - الف - د
۲) الف - ج - د - ب
۳) ب - د - الف - ج
۴) الف - ب - د - ج

۶۸- آرایه‌های مذکور در مقابل کدام بیت صحیح است؟

- ۱) ای دست تو منور چون موسی پیمبر / خواهم که دست موسی در آستین نباشد (جناس - تلمیح)
- ۲) شیرین ننماید به دهانش شکر وصل / آن را که فلک زهر جدایی بچشاند (تلمیح - تضاد)
- ۳) یکی گردیم در گفتار و در کردار و در رفتار / زبان و دست و پا یک کرده خدمتکار هم باشیم (مراعات نظیر - تضمین)
- ۴) این عجب نبود که کور افتد به چاه / بوالعجب افتادن بینای راه (تضاد - جناس)

۶۹- آرایه‌های «تضاد - تشبیه - استعاره - مراعات‌نظیر» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

- الف) تو دی ماهی و آن دلبر بهار است / رسیدنتان به هم دشوار کار است
  - ب) رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد
  - ج) چون که خورشید از میان بر شد / آسمان پر ز نرگس از سر شد
  - د) شده بر بدی دست دیوان دراز / ز نیکی نبودی سخن جز به راز
- ۱) الف - ب - ج - د
۲) د - ب - الف - ج
۳) الف - ج - د - ب
۴) د - الف - ج - ب

۷۰- به ترتیب آرایه‌های ابیات زیر چیست؟

- الف) ای بت نامهربان، بیا و بیاموز / از سخن من حدیث مهر و وفا را
  - ب) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام، آزادم
  - ج) به بوی زلف و رخت می‌روند و می‌آیند / صبا به غالیه‌سایی و گل به جلوه‌گری
- ۱) تلمیح - تضمین - تضاد
۲) استعاره - تضمین - تلمیح
۳) تلمیح - جناس - تلمیح
۴) استعاره - تلمیح - تضاد

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۷۴ - ۷۱)

۷۱- «رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا»: پروردگارا ...

- ۱) و تو آن چه را به آن تاب و توان نداریم بر ما تحمیل نمی‌کنی و از ما می‌گذری و ما را می‌بخشی و بر ما رحم می‌کنی!
- ۲) و آن چه را به آن تاب و توان نداریم بر ما تحمیل مکن و از ما درگذر و ما را ببامرز و بر ما رحم کن!
- ۳) بر ما تحمیل نمی‌شود آن چه که هیچ طاقتی برایمان به آن نیست پس ما را ببخش و ببامرز و بر ما آسان بگیر!
- ۴) آن چه را به آن هیچ طاقتی نداریم بر ما تحمیل نکردی و از ما گذشتی و ما را مورد آمرزش و بخشش قرار دادی!

۷۲- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) اِنْ الْوَفَاءَ بِالْعَهْدِ سَجِيَّةَ الْاَحْرَارِ! قطعاً وفا به عهدها، خلق و خوی آزادگان است!
- ۲) اِنْ اَنْصَحِ النَّاسَ لِنَفْسِهِ اَطْوَعَهُمْ لِرَبِّهِ! خیرخواه‌ترین مردم نسبت به خود، آن‌هایی هستند که پروردگارشان را اطاعت کردند!
- ۳) اَعْلَمُوا اِنْ الْاَمَلِ يَسْهَى الْعَقْلَ وَيُنْسِي الذِّكْرَ! بدانید که آرزو عقل را به اشتباه می‌اندازد و یاد (خدا) را فراموشی می‌دهد!
- ۴) عِنْدَهُ ذَخَائِرُ الْاِنْعَامِ وَ لَا تَتَفَدَّهَا مَطَالِبُ الْعِبَادِ! ذخایر نعمت‌ها نزد اوست و خواسته‌های بندگان آن را تمام نمی‌کند!

۷۳- «خَادُونَ مِیَانِ دِلْهَیْ مَا الْفِتْ اِیْجَادِ مِیْ کَنْدِ بِنَابِرَیْنِ بَا اِیْنِ نَعْمَتِ بِرَادِرِ شَدِیْمِ.»

- ۱) یُوَلِّفُ اللهُ بَیْنَ قُلُوبِنَا فَاَصْبَحْنَا بِهَذِهِ النِّعْمَةِ اِخْوَانًا.
- ۲) اَلَّفَ اللهُ بَیْنَ قُلُوبِنَا فَنَصَبِحُ بِهَذِهِ النِّعْمَةِ اِخْوَةً.
- ۳) اِنْ اللهُ يُوَلِّفُ بَیْنَ قُلُوبِنَا فَتَنْصَبِحُ بِهَذَا النَّعْمِ اِخْوَانًا.
- ۴) قَدْ تَأَلَّفَ اللهُ بَیْنَ قُلُوبِنَا فَاَصْبَحْنَا بِهَذَا النَّعْمِ اِخْوَةً.

۷۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) مسلمانان در بسیاری از علوم خوش درخشیدند و آن‌ها را در شرق و غرب منتشر کردند: «العلوم آتی نبغ فیها المسلمون ثم نشرها فی الشرق و الغرب کثیرة!»
- ۲) مسلمانان همان‌هایی هستند که صنعت داروسازی را بنیان گذاشتند و کتاب‌های بسیاری در این زمینه تألیف کردند: «المسلمون هم الذین وضعوا اسس صناعة الصیدلة و ألفوا کتبا کثیرة فی هذا المجال!»
- ۳) نخستین کتاب در «جبر»، از آن خوارزمی است و مسلمانان «مثلثات» را دانشی مستقل گردانیدند: «للخوارزمیّ الکتاب الأول فی «جبر» و کان المسلمون جعلوا علم «المثلثات» علماً مستقلاً!»
- ۴) نظرات اجتماعی و سیاسی ابن خلدون در دیباچه (کتاب) تاریخ مشهور وی، دانشمندان غربی را به شگفتی واداشته است: «و قد أعجب علماء الغرب آراء ابن خلدون الإجتماعیة و الإقتصادیة فی مقدمة تاریخ مشهوره!»

۷۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ: «كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اَخْرَجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

- ۱) اُمَّةٌ - تَأْمُرُونَ - تَنْهَوْنَ - الْمُنْكَرَ
- ۲) كُنْتُمْ - خَيْرٌ - لِلنَّاسِ - تَأْمُرُونَ
- ۳) اُمَّةٌ - لِلنَّاسِ - الْمَعْرُوفِ - تَنْهَوْنَ
- ۴) خَيْرٌ - اَخْرَجَتْ - الْمَعْرُوفِ - تَنْهَوْنَ

٧٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الإِعْرَابِ: «الأطفال جعلوا يسلمون على مدرسهم و مدير مدرستهم!»

- (١) «الأطفال»: جمع تكسير (مفرد: طفل) - مشتق (صفة مشبهة) - معرفة / مبتدأ و مرفوع ظاهراً
- (٢) «جعلوا»: فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي / فعل من الأفعال الناقصة مبنى على الضم و إسمه ضمير «الواو» البارز
- (٣) «يسلمون»: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - لازم - معرب / جمله فعلية و خبر و منصوب محلاً
- (٤) «مدير»: إسم مفرد مذكر - مشتق من فعل ثلاثي مجرد - معرف بالإضافة - ممنوع من الصرف / مجرور بالتبعية

٧٧- عَيْنِ الخَطَأِ فِي أسلوب الحروف المشبهة بالفعل:

- (١) إِنَّ الأَمْهَاتِ مَخَالَفَاتٍ لِلأَوْلَادِ فِيمَا يَشَاوُونَ رَحْمَةً بِهِمْ.
- (٢) لَيْتَ بَيْنَ الطَّلَابِ مَجْدِينَ فِي العَمَلِ كَثِيراً.
- (٣) أَصْبَحْتُمْ نَاجِحِينَ لِأَنَّكُمْ مَحَاوِلَتَانِ فِي أُمُورِكُمْ.
- (٤) كَأَنَّ هَاتَيْنِ الوردتينِ مُتَفَتِحَانِ عِنْدَ الصَّبَاحِ.

٧٨- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنْ أفعال المقاربة:

- (١) تَكَادَ العَوَاصِفُ تَحْرَبُ بِيوتِنَا الكَثِيرَةَ!
- (٢) بَعْدَ مَشَاهِدَةِ الحَادِثَةِ أَخَذَ قَلْبِي يَخْفِقُ بِشِدَّةٍ!
- (٣) عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ!
- (٤) بَعْدَ وِفَاةِ أُخْتِي جَعَلْتُ لَهَا قَبْرًا تُدْفَنُ فِيهِ!

٧٩- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي عَمَلِ الأفعالِ الناقصة:

- (١) لَيْتَنِي كُنْتُ صَادِقٌ فِي كَلَامِي!
- (٢) لَيْسَ مَنْ يَفْخَرُ بِنَفْسِهِ شَجَاعاً!
- (٣) أَصْبَحْتَ الأَوْضَاعَ لِإنتصارِنَا مُنَاسِبَةً!
- (٤) صَارَ البَلَاءُ لِلْمُؤْمِنِ إِمْتِحَاناً!

٨٠- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبَ أَحكامِ التَّوَاسُخِ:

- (١) يوشك العاقلُ مَنْعَ أهلهِ عن الحرام!
- (٢) ما زالتِ الأحاسيسُ الثَّورِيَّةُ جاريةً فِي أُمَّتِنَا!
- (٣) أَخَذَ الطَّالِبُ كِتَابَ وَظَائِفِهِ فِي المَدْرَسَةِ!
- (٤) عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُرْحِمَنَا بِفَضْلِهِ!

۸۱- هریک از عبارات زیر، مربوط به کدام مورد می‌باشد؟

الف) سرودن این‌گونه منظومه‌ها، از قرن هفتم هجری قمری به بعد بیش‌تر شد.

ب) در این نوع نوشته‌ها، نویسنده از سمبل‌ها یا نمادهایی برای بیان مقصود خود استفاده می‌کند.

(۱) تاریخ‌های منظوم - ادبیات رمزی

(۲) اندرزنامه‌ها - ادبیات رمزی

(۳) تاریخ‌های منظوم - ادبیات صوفیانه

(۴) اندرزنامه‌ها - ادبیات صوفیانه

۸۲- در کدام‌یک از منابع تاریخی، تاخت‌وتاز صحرائشینان در شهرهای خراسان و آشفته‌گی وضع مردم آورده شده است؟

(۱) مجمع‌الاصناف (۲) صنایع‌البدایع (۳) آیه‌السرور (۴) شهر آشوب «سیفی بخاری»

۸۳- کدام کتاب‌ها به ترتیب اثر عطاالملک جوینی و ابوعلی بلعمی هستند؟

(۱) تاریخ بیهقی - ترجمه تاریخ طبری (۲) تاریخ جهانگشای - ترجمه تاریخ طبری

(۳) ترجمه تاریخ طبری - تاریخ بیهقی (۴) تاریخ جهانگشای - تاریخ بیهقی

۸۴- چرا مورخان وقایع تاریخی را به صورت شعر بیان می‌کردند و نوشته‌هایی که در آن اندیشمندان می‌کوشیدند شیوه حکومت عادلانه و درست را

به فرمانروایان زمان خود توصیه کنند، چه می‌نامیدند و کدام گزینه یک نمونه از این نوشته‌ها است؟

(۱) نشان دادن خلاقیت ادبی و زیبایی زبان و بیان خود - سیرالملوک - تاریخ بیهقی

(۲) نشان دادن اثر ماندگار و بهتر وقایع تاریخی که به شعر درآمد است - سیاست‌نامه - سیرالملوک خواجه نظام‌الملک طوسی

(۳) نشان دادن خلاقیت ادبی و زیبایی زبان و بیان خود - سیاست‌نامه - سیرالملوک خواجه نظام‌الملک طوسی

(۴) نشان دادن اثر ماندگار و بهتر وقایع تاریخی که به شعر درآمد است - سیرالملوک - تاریخ بیهقی

۸۵- منشآت و مکاتبات را بیش‌تر متن ... می‌دانند، نامه‌های مربوط به مکاتبات اداری یا ... کاملاً در حوزه ... قرار می‌گیرد و با وجود این،

منشآت در حقیقت به اسناد ... نزدیک است.

(۱) ادبی - دیوانیات - تاریخ - تاریخی (۲) ادبی - دیوانیات - ادبیات - تاریخی

(۳) تاریخی - اخوانیات - تاریخ - ادبی (۴) تاریخی - اخوانیات - ادبیات - ادبی

۸۶- «شهنشاهنامه» اثر کیست و در کدام دسته از آثار تاریخی قرار می‌گیرد؟

- (۱) فتحعلی‌خان صبا - تاریخ‌های منظوم
(۲) عبدالله هاتفی - آداب‌الملوک‌ها
(۳) فتحعلی‌خان صبا - آداب‌الملوک‌ها
(۴) عبدالله هاتفی - تاریخ‌های منظوم

۸۷- شهر آشوب لسانی شیرازی به چه نامی است و شهر آشوب‌ها در کدام دوره به اوج خود رسیدند؟

- (۱) صنایع‌البدایع - تیموری
(۲) مجمع‌الاصناف - صفوی
(۳) صنایع‌البدایع - صفوی
(۴) مجمع‌الاصناف - تیموری

۸۸- در ... شعر فارسی، «معشوقی توصیف می‌شود که شهری را برهم می‌زند» که اولین نوع آن را... در زندان در وصف ... سرود.

- (۱) شهر آشوب، لسانی شیرازی، شیراز
(۲) شعر فولکلور، مسعود سعد سلمان، لاهور
(۳) شهر آشوب، مسعود سعد سلمان، لاهور
(۴) شعر فولکلور، لسانی شیرازی، شیراز

۸۹- برای دسترسی به ردپای تاریخ در ادبیات عامیانه، وظیفه پژوهشگر برای شناخت آن کدام است؟

- (۱) بررسی و مطالعه آداب‌الملوک‌ها
(۲) بررسی تاریخ اجتماعی و فرهنگی شهرها
(۳) جست‌وجوی این فرهنگ در روستاها و شهرها
(۴) کمک گرفتن از ادبیات رمزی و تمثیل

۹۰- ... ، شکوه مادران است از دلاوری و ظلم‌ستیزی پدران که جان باخته‌اند و خاطره قهرمانی‌های رئیس‌علی دلواری در ... و ذهنیت اجتماعی

مردم گیلان درباره میرزا کوچک‌خان جنگلی را در ... می‌توان دید.

- (۱) لالایی‌های محلی - شروه‌های تنگستانی - لالایی‌های مردم گیلان
(۲) شعرهای فولکلور - قصه‌ها و ترانه‌های جنوبی - متل‌های گیلکی
(۳) متل‌ها - شروه‌های تنگستانی - متل‌های گیلکی
(۴) قصه‌ها - قصه‌ها و ترانه‌های جنوبی - لالایی‌های مردم گیلان

کاربرد رایانه در جغرافیا،
سنجش از دور
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۸

جغرافیای سال چهارم

۹۱- کدام یک از توانایی‌های نرم‌افزار گوگل ارث نمی‌باشد و کدام گزینه به رکنی از ارکان مهم در مسائل جغرافیایی که می‌تواند انگیزه لازم در

استفاده از رایانه به جغرافی‌دانان بدهد، اشاره دارد؟

- ۱) نمایش مختصات جغرافیایی هر بخش از زمین - ثبت آخرین تغییرات جغرافیایی
- ۲) دسته‌بندی داده‌های خام و میانگین گرفتن از آن‌ها - گردآوری داده‌های کلیدی
- ۳) دسته‌بندی داده‌های خام و میانگین گرفتن از آن‌ها - به‌روز کردن اطلاعات جغرافیایی
- ۴) نمایش مختصات جغرافیایی هر بخش از زمین - انجام عملیات ریاضی روی داده‌های جغرافیایی

۹۲- به ترتیب، روش بر خط در یک پژوهش رایانه‌ای چگونه صورت می‌گیرد و اکسترانت جزء کدام یک از این روش‌ها است؟

- ۱) بدون اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی - آنلاین
- ۲) از طریق اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی - آفلاین
- ۳) از طریق اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی - آنلاین
- ۴) بدون اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی - آفلاین

۹۳- یکی از متداول‌ترین نرم‌افزارها برای دسته‌بندی و مدیریت داده‌های خام چیست و کدام مورد جزء کاربردهای این نرم‌افزار نیست؟

- ۱) Spss - امکان طراحی و ترسیم وضع توپوگرافی سطح زمین
- ۲) Surfer - فراهم آوردن امکان تحلیل در رایانه شخصی به وسیله نسخه ویندوز آن
- ۳) Surfer - امکان طراحی و ترسیم وضع توپوگرافی سطح زمین
- ۴) Spss - فراهم آوردن امکان تحلیل در رایانه شخصی به وسیله نسخه ویندوز آن

۹۴- هر کدام از نرم‌افزارهای زیر، جزء کدام دسته از نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا هستند؟

«نرم‌افزار Pc globe، نرم‌افزار ایران پل نور»

- ۱) نرم‌افزار شناخت کشورها - نرم‌افزار شناخت منظومه شمسی و سیارات
- ۲) نرم‌افزارهای شناخت منظومه شمسی و سیارات - نرم‌افزارهای شناخت کشورها
- ۳) نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا - اطلس کشورها
- ۴) نرم‌افزارهای شناخت منظومه شمسی و سیارات - نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا

۹۵- چه چیزی سبب شد انسان بتواند از تشعشعات حرارتی زمین عکس بگیرد و پژوهشگران از چه طریقی نوع پدیده‌ها را پس از دریافت امواج

گوناگون توسط سنجنده‌ها مشخص می‌کنند؟

- ۱) ابداع فیلم‌های عکاسی حساس به طیف فرسرخ - مقایسه ویژگی‌های بازتاب طیفی پدیده‌های مختلف
- ۲) ابداع فیلم‌های عکاسی حساس به طیف فرسرخ - ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی توسط رادارها
- ۳) استفاده از فیلم‌های رنگی در عکس‌برداری هوایی - مقایسه ویژگی‌های بازتاب طیفی پدیده‌های مختلف
- ۴) استفاده از فیلم‌های رنگی در عکس‌برداری هوایی - ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی توسط رادارها

۹۶- کدام گزینه در ارتباط با سنجش از دور صحیح است؟

- (۱) معمولاً منبع داده‌های سنجش از دور، امواج ماورای بنفش است.
- (۲) هر شیء، مشخصه‌های بازتاب متفاوتی دارد که موجب شناسایی آن در روی زمین می‌شود.
- (۳) در فرایند گردآوری داده‌ها، داده‌های اولیه و خام توسط متخصصان تجزیه و تحلیل می‌شود.
- (۴) پس از جنگ جهانی دوم، استفاده وسیع از تصاویر ماهواره‌ای، گامی دیگر در مسیر گسترش استفاده از سنجش از دور بود.

۹۷- چند مورد از عبارات زیر، درباره سیستم سنجنده فعال درست است؟

- الف) رادارها نمونه‌هایی از این نوع سنجنده‌ها هستند.
- ب) برای سنجش امواج مرئی و نامرئی از آن استفاده می‌شود.
- ج) با ارسال انرژی به پدیده‌ها و دریافت بازتاب آن‌ها، داده‌ها را جمع‌آوری می‌کند.
- د) برای سنجش میزان انرژی بازتاب شده از پدیده‌ها، از انرژی خورشیدی استفاده می‌کند.
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۹۸- مهم‌ترین ویژگی ماهواره اسپات ... می‌باشد و هرچه اندازه یک پیکسل کوچک‌تر باشد، ...

- (۱) توانایی تصویربرداری از زوایای مختلف - می‌تواند انرژی پدیده‌های کوچک‌تری را ثبت کند.
- (۲) توانایی برجسته‌نمایی پدیده‌ها - فقط پدیده‌های بزرگ‌تر در آن قابل مشاهده است.
- (۳) توانایی تصویربرداری از زوایای مختلف - قدرت تفکیک تصویر آن کم‌تر می‌شود.
- (۴) توانایی برجسته‌نمایی پدیده‌ها - برحسب ارتفاع، میزان دید متفاوتی دارد.

۹۹- هدف ماهواره‌های سنجش از دور، از تصویربرداری از پدیده‌های سطح زمین چیست و از کدام یک از ماهواره‌های سنجش از دور، در مطالعات

هواشناسی استفاده می‌شود؟

- (۱) دریافت اطلاعات مختلف و مخابره به ایستگاه‌های زمینی - لندست
- (۲) مشخص کردن نوع پدیده‌ها و نحوه بهره‌برداری از آن‌ها - لندست
- (۳) دریافت اطلاعات مختلف و مخابره به ایستگاه‌های زمینی - نوآ
- (۴) مشخص کردن نوع پدیده‌ها و نحوه بهره‌برداری از آن‌ها - نوآ

۱۰۰- کدام گزینه از کاربردهای سنجش از دور نیست؟

- (۱) تهیه نقشه‌های پایه و موضوعی از نواحی گوناگون کره زمین با سرعت و دقت بیش‌تر
- (۲) تهیه مدل‌های دقیق سه‌بعدی از سطح زمین به کمک داده‌های به‌دست آمده
- (۳) ارزیابی و برآورد خسارت‌های وارده بر اثر مخاطرات طبیعی از طریق مقایسه تصاویر مربوط به زمان‌های مختلف
- (۴) شناسایی پدیده‌ها و شناسایی خطرهای محیطی

۱۰۱- به ترتیب، سازش استالین و هیتلر در سال ۱۹۳۹ م. و تشکیل حزب فاشیسم در ایتالیا برگرفته از چه مسائلی

بودند و چه مسئله‌ای بیش از پیش موجب بی‌اعتباری جامعه ملل شد؟

- (۱) تقسیم لهستان - نگرانی از جانب کمونیست‌های داخلی - خروج ایتالیا از اتحاد مثلث
  - (۲) تشکیل چکاسلواکی - احیای اقتصاد و صنایع - بی‌توجهی جامعه ملل به جنگ‌های داخلی اسپانیا
  - (۳) تقسیم لهستان - نارضایتی مردم ایتالیا - بی‌اعتنایی دیکتاتور ایتالیا به جامعه ملل
  - (۴) تشکیل چکاسلواکی - کمک به تجدید عظمت آلمان - سکوت جامعه ملل در برابر تقسیم خاورمیانه عربی
- ۱۰۲- انحصار تجارت در خلیج فارس از آن کشور ... بود و شاه عباس اول خواهان ایجاد ارتباط بازرگانی با ... شد.

- (۱) فرانسه - انگلستان
- (۲) انگلستان - روسیه
- (۳) هلند - فرانسه
- (۴) روسیه - پرتغال

۱۰۳- کدام عبارت در ارتباط با جریان‌های جنگ جهانی دوم نادرست است؟

- (۱) استالین به منظور کاهش فشار ارتش آلمان بر نیروهای شوروی از متفقین خواسته بود که نیروهای خود را در ساحل فرانسه پیاده کنند.
- (۲) پیش از پایان جنگ جهانی دوم، در ایتالیا شورشیان به مارشال پتن دست یافتند و او را اعدام کردند.
- (۳) متفقین به این علت به ایران لقب پل پیروزی دادند که آن‌ها از طریق اشغال نظامی این کشور، کمک‌های تسلیحاتی و تدارکاتی زیادی را روانه شوروی کردند.
- (۴) سران دولت‌های متفق در جریان کنفرانس‌های تهران، یالتا و پوتسدام تصمیم گرفتند با هدف تأمین صلح جهانی سازمان ملل متحد را تأسیس کنند.

۱۰۴- اولین گروهی که به خلیج فارس دست یافتند استعمارگران ... بودند و ... موفق به اخراج آن‌ها شد.

- (۱) اسپانیایی - شاه تهماسب
- (۲) پرتغالی - شاه تهماسب
- (۳) پرتغالی - شاه عباس
- (۴) اسپانیایی - شاه عباس

۱۰۵- مهم‌ترین جنبش سیاسی - نظامی مصریان علیه استعمار انگلیس به وسیله ... رهبری می‌شد. در ارتباط با سلطه استعمار فرانسه در الجزایر،

فرانسویان ... را مدتی به زندان انداختند و سپس او را به ... تبعید کردند.

- (۱) محمدعلی پاشا - محمد احمد - بغداد
- (۲) عربی پاشا - عبدالقادر - دمشق
- (۳) محمدعلی پاشا - محمدعبده - دمشق
- (۴) عربی پاشا - عبدالرحمن کواکبی - بغداد

۱۰۶- شاه عباس با استفاده از چه کسانی یک سپاه مستقل به وجود آورد و کدام مورد از اقدامات وی برای سامان بخشیدن به اوضاع آشفتۀ کشور

نیست؟

(۱) غلامان گرجی - پایان دادن به طغیان امرای قزلباش

(۲) سران قزلباش - نوسازی سازمان سپاه صفوی

(۳) غلامان گرجی - انتقال پایتخت به قزوین

(۴) سران قزلباش - انتصاب افراد باکفایت به سمت‌های سیاسی

۱۰۷- مهم‌ترین رویداد در فاصله جنگ جهانی اول و دوم در قاره آفریقا چه بود و چه چیزی موجب شکل‌گیری بلوک‌های متخاصم شرق و غرب

شد؟

(۱) تجاوز لشکریان موسولینی به اتیوپی - کنفرانس یالتا

(۲) لشکرکشی موسولینی به اتیوپی - کشمکش‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی متفقین

(۳) رها شدن مصر از قید استعمار در زمان ملک فؤاد اول - کشمکش‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی متفقین

(۴) استقلال تونس و مراکش - کنفرانس یالتا

۱۰۸- مارشال فرانکو به کمک رهبران چه کشورهایی برای تصاحب قدرت به اسپانیا رفت و چه کسی پس از خودکشی هیتلر، در آلمان جانشین وی

شد؟

(۱) فرانسه و شوروی - دونیتس

(۲) آلمان و ایتالیا - فرانکس

(۳) فرانسه و شوروی - فرانکس

(۴) آلمان و ایتالیا - دونیتس

۱۰۹- در قرن نوزدهم انگلیسی‌ها با کمک ... قیام مهدیون را در ... سرکوب کردند.

(۱) فرانسویان - مصر

(۲) عثمانی‌ها - مصر

(۳) عثمانی‌ها - سودان

(۴) فرانسویان - سودان

۱۱۰- بعد از پایان جنگ جهانی دوم، ادامه جنگ سرد در روابط شوروی و کشورهای کمونیستی و بلوک غرب با کدام اتفاق به پایان رسید؟

(۱) انهدام دیوار برلین در سال ۱۹۸۹

(۲) استعفای گورباچف در دسامبر ۱۹۹۱ و روی کار آمدن یلتسین

(۳) اجرای سیاست‌های گلاسنوست و پروسترویکا در شوروی

(۴) استعفای رؤسای کشورهای کمونیست به‌دستور دبیر کل حزب کمونیست

۱۱۱- به ترتیب، در کدام گزینه ویژگی رشته کوه‌های «اورال»، «کات»، «البرز» و «راکی» آمده است؟

- (۱) دره‌های کم عمق - پیدایش در دوران پالئوزوئیک - دنداندار - دره‌های عمیق
- (۲) دره‌های کم عمق - پیدایش در دورهٔ ترشیاری - مرتفع - دره‌های عمیق
- (۳) پرشیب - پیدایش در دوران پالئوزوئیک - دنداندار - کم شیب
- (۴) پرشیب - پیدایش در دورهٔ ترشیاری - مرتفع - کم شیب

۱۱۲- در منحنی میزان داده شده، فاصلهٔ خطوط میزان چقدر است، پدیدهٔ مورد نظر چیست و در کدام سمت میزان شیب کم‌تر است؟

- (۱) ۵۰ متر - گودال - A
- (۲) ۱۰۰ متر - قله - B
- (۳) ۵۰ متر - قله - A
- (۴) ۱۰۰ متر - گودال - B

۱۱۳- عبارات کدام گزینه تماماً صحیح می‌باشند؟

- الف) تکمیل فرضیهٔ جابه‌جایی قاره‌ها توسط وگنر به ارائهٔ نظریهٔ زمین‌ساخت ورقه‌ای منجر شد.
- ب) مواد تشکیل‌دهندهٔ قسمت فوقانی جبههٔ زمین، جابه‌جا می‌شوند و حرکت می‌کنند.
- ج) فشردگی و بسته‌شدن صفحات، سبب کوچک‌شدن فضای چالهٔ بین دو صفحه می‌شود.
- د) آیسلند در اقیانوس اطلس شمالی نمونهٔ کوهستان‌های به‌وجود آمده در اثر جدایی صفحات است.
- ه) لیتوسفر که لایه‌های درونی زمین را در میان گرفته است، یک پارچه نیست.

(۱) الف - ب - ج - د - ه

(۲) الف - د - د - ه

۱۱۴- ویژگی‌های «خرد شدن سنگ‌ها پس از ترک خوردن» و «ترکیب اکسیژن و رطوبت» به ترتیب، مربوط به کدام نوع هوازدگی است و کدام یک

عامل تغییرات کوهستان‌ها بعد از به‌وجود آمدن آن‌ها است؟

- (۱) فیزیکی - شیمیایی - عمل فرسایش
- (۲) شیمیایی - فیزیکی - حرکت پوستهٔ زمین
- (۳) فیزیکی - شیمیایی - حرکت پوستهٔ زمین
- (۴) شیمیایی - فیزیکی - عمل فرسایش

۱۱۵- در قسمت بالادست یک حوضهٔ آبریز، حجم آب‌های روان ... و در قسمت پایین‌دست، سرعت آب ... و عملکرد آب در قسمت میانی، ... در

وسط رود است.

- (۱) کم - زیاد - رسوب‌گذاری
- (۲) خیلی زیاد - زیاد - رسوب‌گذاری
- (۳) خیلی زیاد - بسیار کم - حفر بستر
- (۴) کم - بسیار کم - حفر بستر

۱۱۶- کدام مناطق بخش قابل توجهی از درآمد خود را با تولید گوشت و پشم گوسفندان به دست می آورند؟

- (۱) آمریکای جنوبی و استرالیا
(۲) نیوزلند و نیمه شرقی ایران
(۳) استرالیا و نیوزلند
(۴) سوئیس و شرق آرژانتین

۱۱۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از اشکال فرسایش بادی در بیابان هاست؟

- (الف) پوشیده شدن سطح بیابان از سنگ، قلوه سنگ و ریگ هایی که باد قادر به حمل آنها نیست.
(ب) ریزترین مواد حمل شده توسط بادهای که به صورت لایه هایی روی هم انباشته می شوند.
(ج) دو زائده طویل در جهت باد دارند و ارتفاعشان بین ۱۰ تا ۲۰ متر است.

(د) عمل جابه جایی و دور شدن ذرات از محل پیدایش خود

- (۱) حوضه های بادبردگی - بادبردگی - برخان - لس
(۲) رگ - لس - برخان - بادبردگی
(۳) حوضه های بادبردگی - لس - سیف - بادبردگی
(۴) رگ - بادبردگی - سیف - لس

۱۱۸- کدام یک از توان های محیطی نواحی گرم و خشک، بازتاب مستقیم محدودیت ها و مشکلات زیاد آن است و فایده این توان چیست؟

- (۱) فضاهای وسیع و اغلب خالی از جمعیت یا کم جمعیت - برای برخی فعالیت های ورزشی مناسب اند.
(۲) فضاهای وسیع و اغلب خالی از جمعیت یا کم جمعیت - برای دستیابی سریع به محیط گرم و خشک به کار می رود.
(۳) ذخایر معدنی فراوان و باارزش - آزمایش های اتمی در این محیط انجام می شود.
(۴) ذخایر معدنی فراوان و باارزش - در دنیای صنعتی امروز کاربرد فراوانی دارند.

۱۱۹- لایه زمینی در جنگل های استوایی از کدام مورد تشکیل شده است و در نتیجه چه عاملی بخش زیادی از این جنگل ها پاک سازی و به

چراگاه های کم ظرفیت تبدیل می شود؟

- (۱) گیاهان چسبنده - کشاورزی نوبتی
(۲) گیاهان پیچ - کشاورزی نوبتی
(۳) گیاهان علوفه ای - گسترش راه های ارتباطی
(۴) بامبو - گسترش راه های ارتباطی

۱۲۰- «مورد تهاجم قرار دادن جنگل های استوایی توسط ساکنان» بازتاب چه چیزی است و کدام گزینه از پیامدهای حذف جنگل نیست؟

- (۱) احداث شبکه راه های سراسری آمازون - تأثیر آبرفت ها بر اکوسیستم های دریایی ساحلی
(۲) افزایش جمعیت و نیازهای غذایی انسان - توسعه رودخانه ها و افزایش شدید آبرفت آنها
(۳) افزایش جمعیت و نیازهای غذایی انسان - جذب بهتر آب ناشی از باران در خاک
(۴) احداث شبکه راه های سراسری آمازون - جلوگیری از به وجود آمدن جریان سطحی شدید آبها

علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی (۲)

علوم اجتماعی؛
جهان دو قطبی، جنگ‌ها، بحران‌ها و
تقابل‌های جهانی
صفحه‌های ۷۲ تا ۹۵
جامعه‌شناسی (۲)؛
هویت و فرهنگ
(درس‌های ۵ تا ۸)
صفحه‌های ۳۱ تا ۵۶

۱۲۱- کدام گزینه درباره چالش‌های غرب صحیح است؟

- (۱) رویکرد نظری کلیسا، رویکردی دنیوی و این‌جهانی و رویکرد عملی آن، رویکردی معنوی و دینی بود.
- (۲) جامعه غربی به نفی رابطه کلیسا و قدرت‌های محلی پرداخت، از آن جهت نتوانست از طریق اصلاح رفتار دنیوی ارباب کلیسا، چالش بین رویکرد نظری و عملی کلیسا را حل کند.
- (۳) جامعه غربی، چالش بین اربابان و قدرت‌های محلی با قدرت کلیسا را به نفع قدرت معنوی شاهزادگان حل کرد و بدین‌سان دست فئودال‌ها را از زمین‌هایی که تحت نفوذ آنان قرار داشت، قطع کرد.
- (۴) در چالش بین رویکرد نظری و عملی کلیسا، کلیسا در حالی که مدعی بود زندگی دنیا را با ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی اداره می‌کند، به رفتارهای معنوی و دینی روی می‌آورد.

۱۲۲- کدام گزینه، به‌ترتیب، درباره سوسیالیسم و کمونیسم صحیح است؟

- (۱) به مالکیت خصوصی معتقد است ولی مانند سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند. - به مالکیت فردی مقید نیست.
- (۲) به مالکیت خصوصی مقید نیست. - به مالکیت فردی معتقد است.
- (۳) به مالکیت خصوصی معتقد است و مانند سرمایه‌داری آن را مطلق می‌داند. - به مالکیت فردی مقید است.
- (۴) به مالکیت خصوصی مقید نیست. - به مالکیت فردی معتقد نیست.

۱۲۳- به‌ترتیب هر یک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

«نامتعادل شدن سیستم عرضه و تقاضا» و «رونق بازار بخش وسیعی از اقتصاد کشورهای صنعتی»

- (۱) بحران‌های اقتصادی - تداوم جنگ سرد
- (۲) چالش فقر و غنا - فروپاشی بلوک شرق
- (۳) چالش شمال و جنوب - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای
- (۴) بحران‌های اقتصادی - تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

۱۲۴- از نظر آگوست کنت، چه عاملی موجب می‌شود بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از قاموس بشری رخت بربندد؟

- (۱) کاهش رقابت‌های استعماری
- (۲) گسترش عدالت اقتصادی در کشورهای جهان
- (۳) افزایش گرایش مردم به آموزه‌های دینی و معنویات
- (۴) رشد علم تجربی و صنعت

۱۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر به‌ترتیب در ارتباط با آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی و آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا نادرست و درست است؟

- (۱) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی مجموعه نظام اقتصادی را دربر می‌گیرد و فشارهای ناشی از آن متوجه اصل نظام سرمایه‌داری و سرمایه‌های انباشته است. - آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا، همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است.
- (۲) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، می‌توانند به اقشار ضعیف و محروم و تولیدکنندگان خرد، انتقال یابند. - آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا، اغلب با بحران اقتصادی پیوند می‌خورند و بر دامنه آن می‌افزایند.
- (۳) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، می‌توانند بر مقاومت محرومان بیفزایند و بحران را از اقشار ضعیف به اصل نظام سرمایه‌داری منتقل کنند. - آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا مجموعه نظام اجتماعی را دربر می‌گیرند و در صورتی که کنترل نشوند، به فروپاشی این نظام می‌انجامند.
- (۴) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی با استفاده از اهرم‌هایی که سرمایه‌داران در اختیار دارند، به اقشار ضعیف و محروم، انتقال می‌یابند. - بر دامنه آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا به‌دلیل پیوند با بحران اقتصادی افزوده می‌شود.

۱۲۶- هریک از عبارات زیر به‌ترتیب، پیامدهای کدام گزینه است؟

- فروپاشی نظام‌های سیاسی

- آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های اقتصادی منطقه‌ای

- (۱) افزایش دامنه بحران اقتصادی به‌دلیل مقاومت محرومان - شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی
- (۲) انتقال بحران اقتصادی به قشر محروم و مستضعف - پیوند بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا و تأثیرپذیری از عوامل داخلی کشورهای غربی
- (۳) عدم کنترل بحران اقتصادی - شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی
- (۴) انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی از سرمایه‌های انباشته به تولیدکنندگان خرد - پیوند بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا و تأثیرپذیری از عوامل داخلی کشورهای غربی

۱۲۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدامیک از اصطلاحات سیاسی در زمینه چالش شمال و جنوب اشاره دارند؟
- جوامع غربی، بحران‌های اقتصادی، جنگ‌ها و جبهه‌بندی‌های درونی خود را با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی مدیریت می‌کنند.
- کشورهای صنعتی، الگوی کشورهای عقب‌مانده‌اند و باید این کشورها مسیر آن‌ها را ادامه دهند.
- مشکل کشورهای فقیر، تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست؛ بلکه به دلیل خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدان آن‌ها از کشورهای صنعتی است.

- ۱) توسعه‌یافته و عقب‌مانده - استعمارگر و استعمارزده - مرکز و پیرامون
- ۲) جهان اول و دوم و جهان سوم - توسعه‌یافته و عقب‌مانده - استعمارگر و استعمارزده
- ۳) مرکز و پیرامون - توسعه‌یافته و عقب‌مانده - استعمارگر و استعمارزده
- ۴) استعمارگر و استعمارزده - توسعه‌یافته و عقب‌مانده - مرکز و پیرامون

۱۲۸- کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح نیست؟

- ۱) به دلیل این که بیش‌تر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیم‌کره شمالی زمین قرار دارند و اغلب کشورهای نیم‌کره جنوبی، کشورهای فقیرند، از تقابل آن‌ها به نام تقابل شمال و جنوب، یاد می‌کنند.
- ۲) برخی معتقدند چالش بلوک شرق و بلوک غرب، چالش اصلی نیست؛ بلکه چالش اصلی، چالش بین کشورهای غنی و فقیر است.
- ۳) در صورتی که چالش شمال و جنوب فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، بار دیگر فعال خواهند شد.
- ۴) اصطلاح چالش شمال و جنوب بعد از جنگ جهانی دوم بیش‌تر به کار برده شد، زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که تقابل شمال و جنوب، تقابلی منطقه‌ای است.

۱۲۹- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با چالش بلوک شرق و غرب صحیح و در مورد چالش فقر و غنا غلط است؟

- ۱) چالش بلوک شرق و غرب به لحاظ جغرافیایی چالش منطقه‌ای نبود، بلکه چالشی جهانی بود. - آسیب‌های مربوط به آن همیشه متوجه قشر فقیر جامعه است.
- ۲) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی است که بین فرهنگ‌های مختلف به وجود آمد. - آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا، همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است.
- ۳) چالش بلوک شرق و غرب، چالشی است که هنگام تبدیل و تغییر یک فرهنگ و تمدن آشکار شد. - چالش فقر و غنا، مجموعه نظام اجتماعی را دربرمی‌گیرد.
- ۴) چالش بلوک شرق و غرب از چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید آمد. - چالش فقر و غنا در بطن کشورهای غربی شکل گرفت و چالشی دوره‌ای و مقطعی بود.

۱۳۰- به ترتیب نظریات چه کسی عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد و کدام گزینه زمینه‌های فرهنگی دو جنگ اول و دوم جهانی را به درستی نشان می‌دهد؟

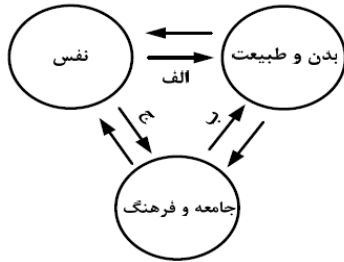
- ۱) کنت - زمینه‌های فرهنگی این دو جنگ ریشه در فرهنگ سکولار داشت و همه جهان را درگیر خود ساخت.
- ۲) هانتینگتون - زمینه‌های فرهنگی این دو جنگ، ریشه در فرهنگ غرب داشت و آتش جنگ به کشورهای غربی محدود نشد.
- ۳) هانتینگتون - زمینه‌های فرهنگی این دو جنگ پوشش مذهبی داشت و به کشورهای غربی و اروپایی محدود شد.
- ۴) کنت - زمینه‌های فرهنگی این دو جنگ مذهبی و دینی بود و آتش دو جنگ همه جهان را درگیر خود ساخت.

۱۳۱- فرایند فروپاشی نظام‌های سیاسی توسط بحران اقتصادی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) انتقال بحران به قشر محروم جامعه - تحریک قشر محروم و مقاومت آنان - افزایش دامنه بحران - عدم کنترل آن - فروپاشی نظام‌های سیاسی
- ۲) دربرگرفتن مجموعه نظام اجتماعی - پیوند با مسئله فقر و غنا - عدم کنترل آن - مقاومت اقشار محروم - فروپاشی نظام‌های سیاسی
- ۳) انتقال بحران به قشر محروم جامعه - تأثیرپذیری از عوامل داخلی کشورها - کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی و سیاسی - آشکار شدن پیامدهای جهانی - فروپاشی نظام‌های سیاسی
- ۴) دربرگرفتن مجموعه نظام اجتماعی - کاهش قدرت خرید مردم - نامتعادل شدن سیستم عرضه و تقاضا - تعطیلی کارخانه‌ها - فروپاشی نظام‌های سیاسی

۱۳۲- کدامیک از گزینه‌های زیر با عبارت «پیامد لیبرالیسم متقدم، بهره‌کشی از بردگان جدیدی بود که به حسب ظاهر از همه قیدوبندهای پیشین آزاد شده بودند» ارتباط دارد؟

- ۱) به بهانه عدالت اقتصادی، آزادی‌های معنوی و دنیوی افراد از بین رفت.
- ۲) لیبرالیسم متقدم، موانع ارزشی و هنجارهای نظام اخلاقی پیشین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و هر نوع مداخله دولت را ممنوع ساخت.
- ۳) کشاورزان به صورت کارگرانی درآمدند که سرمایه وجود خود را در معرض خرید صاحبان صنعت و ثروت قرار می‌دادند و از این طریق رفاه بیش‌تری به دست آوردند.
- ۴) نظریه پردازان اقتصاد لیبرال، آزادی فعالیت کارگران را ضامن پیشرفت جامعه و رفاه آن‌ها را موجب بالاتر رفتن تولید می‌دانستند.

۱۳۳- مصداق‌های «الف، ب و ج» به ترتیب کدام‌اند؟

- ۱) قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی انسانی هستند. - در شرایط اقلیمی مختلف، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند. - امام خمینی (ره) مسیر تاریخ جامعه ایران را دگرگون ساختند.
- ۲) «ما ضَعَفَ بَدَنَ عَمَّا قَوَّيْتِ عَلَيْهِ النَّيَّةِ» - قرآن کریم برخی از کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را مبدأ فساد در خشکی و دریا می‌داند - امام خمینی (ره) مسیر تاریخ جامعه ایران را دگرگون ساختند.
- ۳) انسان در طبیعت به عنوان خلیفه خداوند است. - هر جهان اجتماعی به تناسب ارزش‌های خود با طبیعت و بدن آدمی مواجه می‌شود. - در جامعه قبیله‌ای، هویت افراد از طریق جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.

۴) برخی از بیماری‌های جسمانی از طریق کمک گرفتن قوای روحی درمان می‌شود. - قرآن کریم برخی از کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را منشاء گشایش برکات آسمان و زمین می‌داند. - هر جهان اجتماعی با نوعی خاص از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است.

۱۳۴- هر پدیده فرهنگی به چه میزانی از تشویق یا تنبیه بیش‌تری برخوردار است و تشویق و تنبیه به کدام صورت، آثار عمیق‌تری دارد؟

- ۱) پذیرش یا عدم پذیرش آن از سوی افراد جامعه - غیررسمی ۲) اهمیت آن برای اعضای جامعه - غیررسمی
- ۳) پذیرش یا عدم پذیرش آن از سوی افراد جامعه - رسمی ۴) اهمیت آن برای اعضای جامعه - رسمی

۱۳۵- تا چه زمانی تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و به‌موجب این تغییرات چه اتفاقی می‌افتد؟

- ۱) تا هنگامی که تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به‌دنبال بیاورد و این تغییرات به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.
- ۲) تا هنگامی که تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و این تغییرات نه‌تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد.
- ۳) تا هنگامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد و این تغییرات در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار می‌گیرد و به تزلزل فرهنگی منجر می‌شود.
- ۴) تا هنگامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد و این تغییرات نه‌تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد.

۱۳۶- هویت فردی با هویت اجتماعی متناسب است؛ بنابراین:

- ۱) هر نوع هویت فردی با هر نوع هویت اجتماعی سازگار است.
- ۲) هر نوع جهان اجتماعی با نوع خاصی از هویت سازگار است.
- ۳) در جامعه سرمایه‌داری نیز هویت افراد بر اساس سرمایه‌های معنوی شناخته می‌شود.
- ۴) هویت اجتماعی، زمینه شکل‌گیری آرمان و ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی است.

۱۳۷- کدامیک از عبارات زیر به ترتیب تحرک اجتماعی صعودی درون نسلی را نشان می‌دهد و یکی از علل درونی تعارضات فرهنگی را مشخص می‌کند؟

- ۱) فرزند پزشک که راننده تاکسی می‌شود - تأثیرپذیری افراد جامعه از فرهنگ‌های دیگر
- ۲) یک فرزند از پنج فرزند یک خانواده کارمند پزشک شود - نوآوری در یکی از عرصه‌های اجتماعی جهان اجتماعی واحد
- ۳) فرزند راننده تاکسی که کارمند می‌شود - تعامل فرهنگی
- ۴) سه فرزند خانواده‌ای متوسط که معلم می‌شوند - تعامل فرهنگی

۱۳۸- فرهنگ‌هایی که ... بیش‌تری دارند از قدرت اقلیتی بیش‌تری برخوردارند و هدف کنترل اجتماعی ... است.

- ۱) ابزار کنترل اجتماعی - تحقق درست ارزش‌ها و آرمان‌های جامعه
- ۲) امکانات تشویق و تنبیه - پیشگیری از رفتارهای مغایر با ارزش‌های جامعه
- ۳) زمینه فطری - پذیرش فرهنگ و انتظارات جامعه
- ۴) زمینه منطقی و عقلانی - انطباق افراد با انتظارات جامعه

۱۳۹- عوامل ایجاد «توسعه فرهنگی» و «تعارض فرهنگی» به ترتیب کدام‌اند؟

- ۱) تغییرات هویتی اجتماعی در اثر تغییر در مبادی هویت‌ساز فرهنگ - تغییرات هویت اجتماعی در درون یک جهان اجتماعی واحد
- ۲) تغییرات هویتی فرهنگی مغایر با عقاید و ارزش‌های جامعه - تغییرات هویتی فرهنگی سازگار با عقاید و ارزش‌های جامعه
- ۳) شکل‌گیری هویت جمعی افراد خارج از چارچوب عقاید و ارزش‌های کلان جامعه - نوآوری‌های افراد حاضر در یک فرهنگ و اقتباس از فرهنگ‌های دیگر
- ۴) تغییرات هویت اجتماعی مطابق با هویت فرهنگی جامعه - ورود رفتارها و هنجارهای مغایر با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک جامعه به فرهنگ آن جامعه

۱۴۰- کدامیک در یک جهان سکولار، دیده می‌شود؟

- ۱) امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد و هویت دینی افراد نمی‌تواند در جامعه ظهور و بروز داشته باشد.
- ۲) تحرکات اجتماعی بر مدار ارزش‌های دنیوی شکل می‌گیرد و صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم است.
- ۳) هویت دینی و معنوی افراد در جامعه بروز و ظهور می‌یابد و تحرک اجتماعی برای همه افراد ممکن است.
- ۴) هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند و امکان تحرک اجتماعی صعودی صرفاً برای یک نژاد خاص فراهم است.

۱۴۱- سهروردی در کدام یک از آثار خود، مسائل فلسفی را از دیدگاه مشائیان مطرح کرده است؟

- (۱) تلویحات - مقاومات - حکمة الاشراق
(۲) تلویحات - عقل سرخ - مطارحات
(۳) مطارحات - مقاومات - تلویحات
(۴) مطارحات - مقاومات - حکمة الاشراق

۱۴۲- کدام مورد درباره روش اشراقی نادرست است؟

- (۱) شیوه استدلالی محض را با سلوک قلبی همراه می‌سازد.
(۲) شیوه مشائیان را بی‌حاصل می‌داند.
(۳) هر آنچه از طریق استدلال به دست می‌آید، الزاماً به تجربه درونی نیز درمی‌آید.
(۴) برهان و استدلال را گمراه کننده می‌داند.

۱۴۳- کدام یک، بیانگر سخن سهروردی درباره ابن سینا است؟

- (۱) افلاطون را چنان که باید، نشناخته است.
(۲) سرمایه علمی اندکی داشته است.
(۳) شیوه او در فلسفه خشک و بی‌حاصل است.
(۴) از نظر شیوه برهانی و استدلالی در اوج است.

۱۴۴- کدام مورد درباره مفهوم حقیقت از نگاه فلسفه اشراق، درست است؟

- (۱) حقیقت کثیر است، زیرا راه‌های رسیدن به آن مختلف است.
(۲) برتری اقوام، در گرو میزان بهره‌داشتن از حقیقت است.
(۳) مبدأ حقیقت، دل حکیم متأله است.
(۴) بر پایه عبارت قرآنی «الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ» فقط خداوند از حقیقت بهره دارد.

۱۴۵- استفاده مهم شیخ اشراق از قاعده امکان اشرف این بود که نشان داد:

- (۱) در هستی، ممکن اشرف قبل از ممکن غیراشرف موجود می‌شود.
(۲) هستی مملو از موجودات بی‌شماری است که رابطه‌ای طولی یا عرضی دارند.
(۳) عالم طبیعت، در پایین‌ترین مراتب جغرافیایی جهان واقع است.
(۴) فیض نورالانوار، مرتبه به مرتبه نازل شده و به طبیعت می‌رسد.

۱۴۶- کدام عبارت در رابطه با «انوار قاهر» نادرست است؟

(۱) تجلی نور الهی هستند.

(۲) سراسر قلمرو هستی را پر کرده‌اند.

(۳) طبقه‌ای از آن‌ها، تدبیر همه امور عالم طبیعت را برعهده دارند.

(۴) «ارباب انواع» جزء آن‌ها محسوب نمی‌شوند.

۱۴۷- اگر نفس را عین روشنایی و نورانیت بدانیم آن‌گاه کدام مورد نتیجه خواهد شد؟

(۱) نفس نسبت به خود و اشیاء خارجی شناخت پیدا خواهد کرد.

(۲) هم حقیقت اشیاء و هم آنچه نفس تلقی می‌شود، متجلی و آشکار خواهد شد.

(۳) نفس در هر مشرق مورد تابش خورشیدهای حقیقت قرار خواهد گرفت.

(۴) در این صورت حافظ میراث انبیا و اولیای الهی قرار خواهد گرفت.

۱۴۸- سنگ بنای همه شناخت‌های انسان از منظر سهروردی ... است که ...

(۱) علم حضوری - عبارت است از حضور واقعیت معلوم در نزد نفس انسان.

(۲) علم حضوری نفس به خویشتن - بر هر علم حضوری دیگر مقدم است.

(۳) علم حضوری نفس به خویشتن - از علوم حضوری دیگری نشأت می‌گیرد.

(۴) علم حضوری - صورت علمیه اشیاء، مصداق آن است.

۱۴۹- کدامیک در رد این‌که علم ما به صور اشیا به واسطه صور دیگر است، به کار نمی‌رود؟

(۱) علم به صور به واسطه صور دیگر، به تسلسل باطل منتهی می‌شود.

(۲) هر علم حصولی مبتنی بر علمی بی‌واسطه به صور علمیه است.

(۳) صوری که معرف صور اشیا باشد، در ذهن یافت نمی‌شود.

(۴) علم با واسطه به صور، علم و شناخت را غیرممکن می‌کند.

۱۵۰- به ترتیب غرض از «مرتبه ضعیف علم حضوری به خویشتن» و «عالم ماده» در جغرافیای عرفانی فلسفه اشراق کدامیک از موارد زیر است؟

(۲) مغرب کامل - مغرب وسطی

(۱) مشرق اصغر - مغرب کامل

(۴) مغرب کامل - مغرب کامل

(۳) مشرق اصغر - مغرب وسطی

منطق و فلسفه سال سوم

منطق؛
ارزش قیاس
صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷
فلسفه سال سوم؛
گوهرهای اصیل و چارواکه
(۳) ابتدای نارسایی حواس)
صفحه‌های ۴۵ تا ۵۱

۱۵۱- اصلی‌ترین بخش منطق چیست و وظیفه منطق در این رابطه چیست؟

(۱) قیاس - مقدمات را اقتران دهد.

(۲) استدلال - مقدمات را اقتران دهد.

(۳) قیاس - اقتران صحیح را از اقتران غلط باز نماید.

(۴) استدلال - اقتران صحیح را از اقتران غلط باز نماید.

۱۵۲- در رابطه با علم منطق می‌توان گفت ...

(۱) کسب دانش‌های جدید، معلول کاربرد طبیعی منطق است.

(۲) هدف از استفاده آن صرفاً کسب معلومات جدید است.

(۳) ابزار پیشرفت هر علمی را با کمک صورت استدلال به وجود می‌آورد.

(۴) جایگزین رشته‌های علمی دیگر بوده و صورت اندیشه را بازیابی می‌کند.

۱۵۳- ذکر کدام مورد در رابطه با صورت و ماده در استدلال نادرست است؟

(۱) با وجود تدوین صورت استدلال توسط منطق، امکان خطا در صورت هم وجود دارد.

(۲) محتوا از راه‌هایی غیر از منطق به دست ما می‌رسد.

(۳) امکان خطا در قواعد منطقی مربوط به صورت استدلال با پیچیدگی استدلال، رابطه معکوس دارد.

(۴) جهت جلوگیری از خطا در استدلال‌ها، بایستی قواعد منطق به درستی به کار بسته شوند.

۱۵۴- کدامیک از عبارات زیر نادرست است؟

(۱) کار منطق نشان دادن شکل و صورت استدلال است تا شخص از استدلال غلط دوری کند.

(۲) منطق قدیم و منطق جدید هر کدام در محدوده خود کاربرد کامل دارند.

(۳) اگر کسی بخواهد قواعد منطق را به نقد بکشد چاره‌ای جز استفاده از همان را ندارد.

(۴) استدلال «هر نظر جدیدی درست و هر نظر قدیمی غلط است» نوعی قیاس عقیم است.

۱۵۵- درباره عبارت «شکل اول قیاس باطل است؛ چون مصادره به مطلوب است.» کدام مطلب را می‌توان گفت؟

(۱) قیاسی است که صغرای آن نادرست است.

(۲) قیاس نیست؛ چون حد وسط ندارد.

(۳) قیاسی است که کبرای آن نادرست است.

(۴) قیاس نیست؛ چون صورت آن غیرمعتبر است.

۱۵۶- کدام گزینه درباره بحث «شناسایی و معرفت» در آثار افلاطون صحیح است؟

- ۱) افلاطون در رساله «جمهوری» سهمی را به بیان آرای خود درباره شناسایی حسی اختصاص می‌دهد.
- ۲) او در رساله «جمهوری» به بیان آرای نادرست درباره شناخت و معرفت می‌پردازد.
- ۳) افلاطون درباره «شناسایی و معرفت» بیان منظم و کاملاً ساخته و پرداخته‌ای دارد.
- ۴) رساله «تئیتوس» از جمله آثار افلاطون است که در آن در باب معرفت سخن گفته است.

۱۵۷- در نظر سقراط، اعتقاد به اینکه هر کس بهترین داور احساس‌های خود است، در نتیجه اعتقاد به کدام مورد است؟

- ۱) عدم وجود حقیقت
- ۲) تساوی شناسایی و ادراک حسی
- ۳) عاقل‌تر بودن برخی انسان‌ها از برخی دیگر
- ۴) بی‌معنا بودن همه بحث‌ها و کاوش‌های علمی

۱۵۸- کدام عبارت، موافق نظرات پروتاگوراس و مخالف نظرات افلاطون است؟

- ۱) هر کسی بهترین داور حقایق باورهای خویش است.
- ۲) وقتی کسی چیزی را می‌بیند، نسبت به آن دانشی پیدا می‌کند.
- ۳) احساسی که هر کس از وزش باد دارد، با احساس دیگری متفاوت است.
- ۴) آن چه به یاد می‌آوریم، می‌تواند چیزی باشد که پیش‌تر با ادراک حسی شناخته‌ایم.

۱۵۹- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

با توجه به مبنای اندیشه ... قدرت یادآوری ...

- ۱) افلاطون - خارج از حوزه حواس پنجگانه است.
- ۲) سوفسطائیان - در تناقض با شناسایی حسی است.
- ۳) سوفسطائیان - ناقض شناخت‌های گذشته می‌باشد.
- ۴) سوفسطائیان - نوعی شناسایی تلقی نمی‌شود.

۱۶۰- به ترتیب کدامیک از ویژگی‌هایی که افلاطون برای شناسایی حقیقی نام می‌برد، ضامن صحت و ثبات آن است؟

- ۱) عقلانی بودن - تعلق به امور پایدار
- ۲) تعلق به امور پایدار - عقلانی بودن
- ۳) تعلق به امور پایدار - خطاناپذیر بودن
- ۴) خطاناپذیر بودن - تعلق به امور پایدار

۱۶۱- کدام گروه‌های سنی به شباهت دو مرحله یادگیری و یادآوری حساس‌ترند و این امر به چه معناست؟

- (۱) کودکان و سالمندان - عملکرد بهتر حافظه در صورت شباهت
- (۲) جوانان و نوجوانان - عملکرد بهتر حافظه در صورت تفاوت
- (۳) کودکان و سالمندان - عملکرد بهتر حافظه در صورت تفاوت
- (۴) جوانان و نوجوانان - عملکرد بهتر حافظه در صورت شباهت

۱۶۲- حدود چهار دهه قبل، کدام تقسیم‌بندی حافظه مطرح شد و کدام گزینه از جمله دانشمندان صاحب‌نظر در حوزه حافظه نیست؟

- (۱) کوتاه‌مدت و بلندمدت - هانس سلیه
- (۲) کوتاه‌مدت و بلندمدت - ویلیام جیمز
- (۳) حسی، کوتاه‌مدت و بلندمدت - هانس سلیه
- (۴) حسی، کوتاه‌مدت و بلندمدت - ویلیام جیمز

۱۶۳- حافظه‌های ... و ... در سیستم‌های حافظه‌ای تولوینگ، بیش‌تر از بقیه با هم در تعامل‌اند و منظور از کلمات پرسامد، کلمات دارای ... است.

- (۱) معنایی - حوادث خاص - فراوانی زیاد در زندگی روزمره
- (۲) رویه‌ای - آماده‌سازی ادراکی - فراوانی زیاد در زندگی روزمره
- (۳) معنایی - حوادث خاص - آواهای بلند در تلفظ
- (۴) رویه‌ای - آماده‌سازی ادراکی - آواهای بلند در تلفظ

۱۶۴- به ترتیب، مفاهیم «بازیابی نهان»، «مستقل از هویت شخصی فرد»، «پایین‌ترین مرحله پردازش اطلاعات» و «سازمان‌دهی زمانی»، مربوط به

کدام نوع از حافظه‌های بلندمدت می‌باشد؟

- (۱) حوادث خاص - معنایی - معنایی - حوادث خاص
- (۲) آماده‌سازی ادراکی - معنایی - رویه‌ای - حوادث خاص
- (۳) حوادث خاص - حوادث خاص - رویه‌ای - معنایی
- (۴) آماده‌سازی ادراکی - رویه‌ای - معنایی - معنایی

۱۶۵- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) از این‌که می‌توان کارهای دشوار را با تمرین به طور هم‌زمان انجام داد می‌توان استنباط نمود که ظرفیت رفتاری انسان قابل توسعه و گسترش است.

(۲) دشواری در یک تکلیف لزوماً پردازش تکلیف دیگر را با دشواری روبه‌رو نمی‌سازد.

(۳) پردازش‌های غیرارادی و خودکار به این دلیل که غیرقابل یادگیری‌اند، غیرقابل انعطاف نیز هستند.

(۴) انجام هم‌زمان تکالیف مشابه ساده‌تر از انجام هم‌زمان تکالیف غیرمشابه است.

۱۶۶- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، کدام صورت بازیابی اطلاعات هستند؟

- الف) وقتی دانش آموز به سوالات تستی آزمون پاسخ می دهد.
ب) زمانی که مجرم به بازسازی صحنه جرم می پردازد.
ج) دیدن عکس های آلبوم، مرا به یاد خاطرات گذشته می اندازد.
د) وقتی بچه ها با هم مسابقه بیست سوالی بازی می کنند.
۱) یادآوری آزاد - بازشناسی - بازشناسی - بازشناسی
۲) بازشناسی - یادآوری آزاد - به کمک سرخ - بازشناسی
۳) بازشناسی - یادآوری آزاد - به کمک سرخ - به کمک سرخ
۴) به کمک سرخ - بازشناسی - بازشناسی - به کمک سرخ

۱۶۷- کدام گزینه با سایر گزینه ها هم خوانی ندارد؟

- ۱) وقتی کلمه «ناهید» را می شنوم، اولین چیزی که به ذهنم می رسد، دوستم است.
۲) چون هر دو هفته یکبار، در شرایط مشابه کنکور، آزمون می دادم، در کنکور عملکرد خوبی داشتم.
۳) شعری را که در جشن تولدم به خوبی یاد گرفته بودم، زمانی که در مجلس ختم بودم به یاد نمی آوردم.
۴) به سوالات درسی که آن را با مثال یاد گرفته بودم، در آزمون، بهتر از سوالات سایر درس ها پاسخ دادم.

۱۶۸- اگر از فرد بخواهیم قضاوت کند که آیا «شیر» در گروه لبنیات قرار دارد و آیا با کلمه «شیر» به معنای حیوان درنده هم قافیه است یا خیر،

به ترتیب کدام سطوح یادگیری را مورد بررسی قرار داده ایم؟

- ۱) سطحی درجه دوم - سطحی درجه اول
۲) عمقی درجه اول - سطحی درجه دوم
۳) سطحی درجه اول - عمقی درجه دوم
۴) عمقی درجه دوم - سطحی درجه اول

۱۶۹- با توجه به آزمون زیر، کدام یک از اصول مهم حافظه، در آن به کار برده نشده است؟

«فهرستی از ۲۰ کلمه انتخاب می کنیم. کلمات این فهرست را یکبار به صورت میهم و نامشخص به یک گروه ارائه می دهیم و از آن ها می خواهیم کلمات را در فضایی با نور کم و صدای موسیقی خاص یاد بگیرند و نوع آزمون را برای آن ها شرح دهیم. یکبار هم کلمات را به صورت صحیح و در همان فضا به گروه دیگری برای یادگیری ارائه می دهیم ولی شکل آزمون را تعیین نمی کنیم. از گروه اول می خواهیم کلمات را در همان جا به یاد آورند و گروه دوم را برای آزمون به جای دیگر می بریم.»

۱) یادگیری ارادی از یادگیری ضمنی مؤثرتر است.

۲) یادگیری عمقی از یادگیری فیزیکی اطلاعات مؤثرتر است.

۳) هر اندازه شباهت بین مرحله یادگیری و بازیابی بیشتر باشد، عملکرد حافظه بهتر خواهد بود.

۴) هر قدر فرد در فرایند یادگیری، فعال باشد، عملکرد حافظه او بهتر خواهد بود.

۱۷۰- اگر بخواهیم یادآوری در هر یک از موارد زیر را از آسان به مشکل مرتب کنیم به ترتیب، چگونه خواهیم نوشت؟

- الف) حدس زدن یک واقعه از روی شواهد موجود
ب) توصیف یک منظره
ج) پاسخ به سؤال تستی
۱) ج - ب - الف
۲) ب - الف - ج
۳) الف - ج - ب
۴) ج - الف - ب

پاسخ نامہ

سایت کنکور

Konkur.in

ریاضی پایه

۱- گزینه «۴»

(عمیرضا سپوری)

$$\log \delta \sqrt{6} = \log \delta + \log \sqrt{6} = \log \delta + \log 6^{\frac{1}{2}} = \log \delta + \frac{1}{2} \log 6$$

$$= \log \frac{10}{2} + \frac{1}{2} (\log(3 \times 2)) = (\log 10 - \log 2) + \frac{1}{2} (\log 3 + \log 2)$$

$$= (1 - 0/3) + \frac{1}{2} (0/4 + 0/3) = 0/7 + \frac{0/7}{2} = 0/7 + 0/35 = 1/5$$

۲- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

$$\log((x+2)(x-2)) = \log(\sqrt{\delta})^2 \Rightarrow \log(x^2 - 4) = \log \delta$$

$$\Rightarrow x^2 - 4 = \delta \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 & \text{ق. ق} \\ x = -3 & \text{غ. ق} \end{cases}$$

$x = -3$ در دامنه معادله قرار ندارد.

۳- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

$$\log(x+1) + \log(x-1) - \log(x-1) = \log 9$$

$$\Rightarrow \log(x+1) = \log 9 \Rightarrow x+1 = 9 \Rightarrow x = 8$$

۴- گزینه «۱»

(محمدرضا سپوری)

$$\log 6 = \log(2 \times 3) = \log 2 + \log 3$$

$$\log \delta = \log \frac{10}{2} = \log 10 - \log 2 = 1 - \log 2$$

$$\log 4 = \log 2^2 = 2 \log 2$$

$$\Rightarrow A = -\log 2 - \log 3 + 1 - \log 2 + 2 \log 2 + \log 3 = 1$$

۵- گزینه «۳»

(محمدرضا سپوری)

$$3 \log_3 2 + \log_3 \frac{x}{2} = \log_3 8 \Rightarrow \log_3 8 + \log_3 \frac{x}{2} = 3$$

$$\Rightarrow \log_3 4x = 3 \Rightarrow 4x = 27 \Rightarrow x = \frac{27}{4}$$

$$\log_3 \frac{4}{3} x \xrightarrow{x = \frac{27}{4}} \log_3 9 = 2$$

۶- گزینه «۱»

(کوروش داوری)

نکته: برای عدد حقیقی و مثبت x داریم، $\log_2^x = \log_{\frac{x}{2}}^x$ بنابراین:

$$\log_2^x + \log_2^x = \log_2^x \Rightarrow \log_2^x = \log_2^x \Rightarrow \log_2^x = \log_2^x = \log_2^x = \log_2^x$$

$$\Rightarrow 3x^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow x^2 = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow x = \pm \frac{1}{\sqrt{6}} \times \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{6}} = \pm \frac{\sqrt{6}}{6} \quad x > 0 \Rightarrow x = \frac{\sqrt{6}}{6}$$

۷- گزینه «۴»

(مهری ملارمقانی)

$$\log_8^9 = a \Rightarrow \log_{\frac{2}{3}}^{\frac{2}{3}} = a \Rightarrow \frac{2}{3} \log_{\frac{2}{3}}^{\frac{2}{3}} = a \Rightarrow \log_{\frac{2}{3}}^{\frac{2}{3}} = \frac{3a}{2}$$

۸- گزینه «۳»

(مهری ملارمقانی)

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 22 \\ \log x_1 - \log x_2 = 1 \Rightarrow \log \frac{x_1}{x_2} = \log 10 \Rightarrow \frac{x_1}{x_2} = 10 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 = 22 \\ x_1 = 10x_2 \end{cases} \Rightarrow x_2 = 2, x_1 = 20$$

$$\Rightarrow x_1 - x_2 = 20 - 2 = 18$$

۹- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

$$\log 3 / \delta = \log \frac{3^5}{10} = \log 3^5 - \log 10 = 1/5 - 1 = 0/5$$

$$M = \frac{2}{3} \log \frac{E}{E_0} = \frac{2}{3} \log \frac{3 / \delta \times 10^6}{10^4 / 4}$$

$$= \frac{2}{3} (\log 3 / \delta + \log 10^6 - 4/4)$$

$$M = \frac{2}{3} (\log 3 / \delta + \log 10^{1/6}) = \frac{2}{3} (0/5 + 1/6)$$

$$= \frac{2}{3} \times 2/1 = \frac{4/2}{3} = 1/4$$

۱۰- گزینه «۲»

(محمدرضا سپوری)

$$D = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow 27 = 10 (\log I - \log I_0)$$

$$\Rightarrow 2/7 = \log I - \log 10^{-12} \Rightarrow 2/7 = \log I + 12$$

$$\Rightarrow 2/7 - 12 = \log I \Rightarrow -10 + 0/7 = \log I$$

$$\Rightarrow \log 10^{-10} + \log \delta = \log I$$

$$\Rightarrow I = 10^{-10} \times \delta \frac{W}{m^2} \Rightarrow p = \delta \times 10^{-10} \times 40 = 2 \times 10^{-8} W$$

ریاضی ۱

۱۱- گزینه «۱»

(محمدرضا سپوری)

$$\frac{m-2}{m+3} = \frac{3}{7} \Rightarrow 7m - 14 = 3m + 9 \Rightarrow 4m = 23 \Rightarrow m = \frac{23}{4}$$

۱۲- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

$$\frac{3x^2 - 9x}{1-x} \times \frac{x^2 - 1}{x^2 - 2x - 3} = \frac{3x(x-3)}{-(x-1)} \times \frac{(x-1)(x+1)}{(x-3)(x+1)} = \frac{3x}{-1} = -3x$$

گورشن (دوری)

۱۸- گزینه «۱»

$$\frac{x}{x-2} - \frac{2}{x+2} = \frac{x^2 + 2x - 2x + 4}{(x-2)(x+2)} = \frac{x^2 + 4}{x^2 - 4}$$

(معمربھیاری)

۱۹- گزینه «۳»

$$\frac{1}{\sqrt{a}-\sqrt{b}} = \frac{1}{\sqrt{a}-\sqrt{b}} \times \frac{\sqrt{a}+\sqrt{b}}{\sqrt{a}+\sqrt{b}} = \frac{\sqrt{a}+\sqrt{b}}{a-b}$$

(معمربھیاری)

۲۰- گزینه «۱»

$$\frac{1}{\sqrt{x}-1} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1} = \frac{\sqrt{x}+1}{x-1}$$

$$\frac{1}{\sqrt{x}+2} \times \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}-2} = \frac{\sqrt{x}-2}{x-4} \Rightarrow A = \frac{\sqrt{x}+1}{x-1} - \frac{\sqrt{x}-2}{x-4}$$

$$= \frac{x\sqrt{x}-4\sqrt{x}+x-4-x\sqrt{x}+2x+\sqrt{x}-2}{x^2-5x+4} = \frac{-3\sqrt{x}+3x-6}{x^2-5x+4}$$

ریاضی سال سوم

(کنکور سراسری ۹۱، باتغییر)

۲۱- گزینه «۳»

$$2x^2 - 5x = m \Rightarrow 2x^2 - 5x - m = 0$$

مقایسه با فرم استاندارد $ax^2 + bx + c = 0$

$$\begin{cases} a=2 \\ b=-5 \\ c=-m \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 25 + 4m = 0 \Rightarrow m = -\frac{25}{4}$$

$$\text{ریشه مضاعف} = -\frac{b}{2a} = -\frac{-5}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

(سارا شریفی)

۲۲- گزینه «۲»

$$(x-2)(x-3) + 3 + k^2 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 5x + 6 + 3 + k^2 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 5x + 9 + k^2 = 0$$

مقایسه با فرم استاندارد $ax^2 + bx + c = 0$

$$\begin{cases} a=1 \\ b=-5 \\ c=9+k^2 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (-5)^2 - 4(1)(9+k^2)$$

$$= 25 - 36 - 4k^2 = -11 - 4k^2$$

Δ (مبین) به دست آمده همواره منفی است، بنابراین معادله فوق جواب حقیقی ندارد.

(همیدرضا سهودی)

۲۳- گزینه «۱»

اگر در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، $\Delta = b^2 - 4ac > 0$ (مبین) باشد، معادله دارای دو جواب حقیقی متمایز خواهد بود.

$$x^2 - 2(m-1)x + m^2 + 2 = 0$$

مقایسه با فرم استاندارد $ax^2 + bx + c = 0$

$$\begin{cases} a=1 \\ b=-2(m-1) \\ c=m^2+2 \end{cases}$$

$$\Delta = (-2(m-1))^2 - 4(1)(m^2+2)$$

$$= 4m^2 + 4 - 4m - 4m^2 - 8 = -4m - 4$$

گورشن (دوری)

۱۳- گزینه «۲»

$$x^3 - 8x + 2 \mid \frac{x-2}{x^2 + 2x - 4}$$

$$-(x^3 - 2x^2)$$

$$2x^2 - 8x + 2$$

$$-(2x^2 - 4x)$$

$$-4x + 2$$

$$-(-4x + 8)$$

$$-6$$

$$x^2 + 2x - 4 \xrightarrow{x=1} 1^2 + 2 \times 1 - 4 = -1$$

گورشن (دوری)

۱۴- گزینه «۳»

$$A = \frac{x-2}{x-1} = \frac{x^2-x-2}{x-1} = \frac{(x+1)(x-2)}{(x-1)(x+1)}$$

$$B = \frac{x^2-x-2}{x^2-1} = \frac{x^2-x-2}{(x-1)(x+1)} = \frac{x-1}{(x-1)(x+1)}$$

$$= \frac{x(x-1)(x+1)(x-2)}{(x-1)(x-1)(x+1)} = \frac{x(x-2)}{x-1} = \frac{x^2-2x}{x-1}$$

(همایون شریک)

۱۵- گزینه «۲»

$$\frac{x^2-6x+5}{x^2-x} \div \frac{x^2-10x+25}{x^2-5x} = \frac{x^2-6x+5}{x^2-x} \times \frac{x^2-5x}{x^2-10x+25}$$

$$= \frac{(x-1)(x-5)}{x(x-1)} \times \frac{x(x-5)}{(x-5)^2} = 1$$

(موسا عفتی)

۱۶- گزینه «۲»

$$x^3 + 19x^2 + 2 \mid \frac{x+2}{x^2 + 17x - 34}$$

$$-(x^3 + 2x^2)$$

$$17x^2 + 2$$

$$-(17x^2 + 34x)$$

$$-34x + 2$$

$$-(-34x - 68)$$

$$70$$

گورشن (دوری)

۱۷- گزینه «۴»

$$\left(x - \frac{2}{x-1}\right) \left(x - \frac{2}{x+1}\right) = \left(\frac{x^2-x-2}{x-1}\right) \left(\frac{x^2+x-2}{x+1}\right)$$

$$= \frac{(x-2)(x+1)}{x-1} \times \frac{(x+2)(x-1)}{x+1} = (x-2)(x+2) = x^2 - 4$$

(عمیررضا سپهری)

۲۸- گزینه «۲»

$$2x^2 + kx - 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 2 \\ b = k \\ c = -1 \end{cases}$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{-b}{a} = \frac{-k}{2} = \frac{1}{2} \Rightarrow k = -1$$

$$\xrightarrow{k=-1} 2x^2 - x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow x_1, x_2 = \frac{+1 \pm \sqrt{(-1)^2 - 4(2)(-1)}}{2(2)}$$

$$\Rightarrow x_1, x_2 = \frac{1 \pm \sqrt{9}}{4} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{1+3}{4} = 1 \\ x_2 = \frac{1-3}{4} = -\frac{2}{4} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

(عمیررضا سپهری)

۲۹- گزینه «۴»

$$\frac{1}{x} - \frac{x+1}{x-1} = \frac{-5}{x^2-x}$$

ابتدا دامنه معادله را تعیین می‌کنیم:

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ x-1 \neq 0 \Rightarrow x \neq 1 \\ x^2-x \neq 0 \Rightarrow x(x-1) \neq 0 \Rightarrow \begin{cases} x \neq 0 \\ x \neq 1 \end{cases} \end{cases} \Rightarrow \text{دامنه معادله} = R - \{0, 1\}$$

$$\frac{x-1-x^2-x}{x(x-1)} = \frac{-5}{x(x-1)} \Rightarrow -1-x^2 = -5 \Rightarrow -x^2 = -4$$

$$\Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2 \text{ هر دو جواب قابل قبول هستند.}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جواب‌ها} = -2 + 2 = 0$$

(سارا شریفی)

۳۰- گزینه «۲»

$$\frac{2}{\text{می‌رسانیم}} \rightarrow (\sqrt{3x-2} - \sqrt{x-1})^2 = 1$$

$$\Rightarrow 3x-2+x-1-2\sqrt{(3x-2)(x-1)} = 1$$

$$\Rightarrow 4x-3-2\sqrt{3x^2-3x-2x+2} = 1$$

$$\Rightarrow -2\sqrt{3x^2-5x+2} = -4x+4$$

$$\Rightarrow \sqrt{3x^2-5x+2} = 2x-2 \xrightarrow{\text{طرفین معادله را به توان دو می‌رسانیم}}$$

$$3x^2-5x+2 = 4x^2-8x+4$$

$$\Rightarrow x^2-3x+2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \text{ قی. قی} \\ \text{یا} \\ x = 1 \text{ قی. قی} \end{cases}$$

اگر بخواهیم معادله فوق، دو جواب حقیقی متمایز داشته باشد، باید

$\Delta > 0$ (مبین) باشد، بنابراین داریم:

$$-8m-4 > 0 \Rightarrow -8m > 4 \Rightarrow m < -\frac{1}{2}$$

(مهمر بصیرایی)

۲۴- گزینه «۴»

ابتدا دامنه معادله را تعیین می‌کنیم:

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ x+1 \neq 0 \Rightarrow x \neq -1 \end{cases} \Rightarrow \text{دامنه معادله} = R - \{-1, 0\}$$

$$\frac{x+1}{x} + \frac{x}{x+1} = 1 \xrightarrow{\text{ضرب می‌کنیم}} \frac{x(x+1)}{x} + \frac{x(x+1)}{x+1} = 1 \cdot x(x+1)$$

$$(x+1)^2 + x^2 = x(x+1) \Rightarrow x^2 + 2x + 1 + x^2 = x^2 + x$$

$$\Rightarrow x^2 + x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 1 - 4 \times (1) \times (1) = -3 < 0$$

چون $\Delta < 0$ (مبین معادله)، پس معادله جواب حقیقی ندارد.

(مهمر بصیرایی)

۲۵- گزینه «۱»

$$2x^2 + (1-m)x + fm = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 2 \\ b = 1-m \\ c = fm \end{cases}$$

x_1 و x_2 جواب‌های معادله هستند.

$$\text{طبق فرض مسأله: } x_1 + x_2 = x_1 \cdot x_2 \Rightarrow \frac{-b}{a} = \frac{c}{a} \Rightarrow \frac{-(1-m)}{2} = \frac{fm}{2}$$

$$\Rightarrow -1+m = fm \Rightarrow fm = -1 \Rightarrow m = -\frac{1}{f}$$

$$\Rightarrow p = \frac{c}{a} = \frac{-f}{2} = -\frac{f}{2}$$

(موسا عفتی)

۲۶- گزینه «۲»

جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند، بنابراین داریم:

$$\frac{x+3}{x-3} - \frac{1}{x} = \frac{k}{x(x-3)} \xrightarrow{x=2} \frac{5}{-1} - \frac{1}{2}$$

$$= \frac{k}{2 \times (-1)} \Rightarrow -5 - \frac{1}{2} = -\frac{k}{2} \times 2 \Rightarrow -10 - 1 = -k \Rightarrow k = 11$$

(موسا عفتی)

۲۷- گزینه «۴»

طرفین معادله را به توان ۲ می‌رسانیم، داریم:

$$2x(x-3) = 36 \Rightarrow 2x^2 - 6x - 36 = 0$$

$$2(x^2 - 3x - 18) = 0 \Rightarrow x^2 - 3x - 18 = 0$$

$$\Rightarrow (x-6)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 6 \text{ قی. قی} \\ x = -3 \text{ غ. قی. (در معادله صدق نمی‌کند)} \end{cases}$$

اقتصاد

۳۱- گزینه «۳»

(زهرا بگلانیان)

انسان‌ها به تدریج که کالاهای خود را با هم مبادله می‌کردند، به تجربه دریافته‌اند که بعضی از کالاها مشتریان بیش‌تری دارند و مردم به آن‌ها علاقه بیش‌تری نشان می‌دهند. البته در هر منطقه کالایی خاص مورد توجه بود؛ مثلاً در ایران غلات، در هندوستان صدف، در تبت چای و در روسیه پوست سمور خواهان بیش‌تری داشت.

۳۲- گزینه «۱»

(زهرا بگلانیان)

الف) واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو است.

ب) بانک مرکزی در حالت تورم، نرخ تنزیل مجدد را افزایش می‌دهد.

پ) به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای کنترل پول و حفظ ارزش آن اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی می‌گویند.

ت) در مورد علت به وجود آمدن تورم در یک جامعه، نظریه‌های مختلفی وجود دارد. یکی از نظریه‌های اصلی در این باره، علت تورم را نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه می‌داند. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

ث) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آتی نیز باشد.

۳۳- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

اعمال سیاست‌های پولی دولت (سیاست انقباضی و انبساطی پول) از طریق «بانک مرکزی» انجام می‌گیرد. برای رهایی از وضعیت رکود اقتصادی، باید سیاست‌های انبساطی پول اتخاذ گردد. روش‌هایی که بانک مرکزی برای افزایش حجم پول در گردش به کار می‌گیرد، عبارت‌اند از: ۱- پایین آوردن نسبت ذخایر قانونی، ۲- پایین آوردن نرخ تنزیل مجدد و ۳- خرید اوراق مشارکت در دست مردم. بدیهی است اعمال سیاست‌های انقباضی پول (افزایش نرخ سپرده‌های قانونی، افزایش نرخ تنزیل مجدد و سیاست بازار باز) به بهبود شرایط موجود (رفع رکود اقتصادی) کمکی نخواهد کرد.

در شرایط رکود اقتصادی هرچه ذخایر قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی پایین‌تر باشد، مقدار پولی که در اختیار بانک‌ها می‌ماند بیش‌تر است؛ در نتیجه، آن‌ها قادر به خلق پول بیش‌تری در اقتصاد خواهند بود.

۳۴- گزینه «۳»

(نسرین یعقوبی)

الف) در صورتی که بانک‌ها به نقدینگی نیاز داشته باشند، می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را با بهره کم‌تری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند.

ب) بانک مرکزی با افزایش نرخ تنزیل مجدد، فعالیت بانک‌های تجاری را در زمینه اعطای وام محدود می‌کند.

ج) وقتی مردم پول خود را نزد بانک‌ها پس‌انداز می‌کنند، طبق قانون، بانک‌ها موظف‌اند درصدی از این سپرده‌ها را نزد بانک مرکزی به ودیعه گذارند که به آن «سپرده قانونی» می‌گویند.

۳۵- گزینه «۱»

(فاطمه فویمیان)

الف) با وجود تأثیرات زیاد پول فلزی بر جامعه بشری، در این زمینه باز هم مشکلاتی وجود داشت که مهم‌ترین آن‌ها محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر بود.

ب) امروزه در اکثر کشورها، مردم در معاملات خود برای پرداخت از شیوه‌های دیگری استفاده می‌کنند. اغلب این شیوه‌ها از مقدار پول نقد در گردش می‌کاهند. در اغلب این شیوه‌ها پرداخت از طریق کارت‌های اعتباری صورت می‌گیرد.

$$ج) \quad 100 \times \frac{\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{سطح قیمت‌های جدید}}{\text{سطح قیمت‌های قبلی}} = \text{میزان تورم}$$

$$\frac{20}{100} = \frac{3500 - \text{سطح قیمت‌های جدید}}{3500}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 700 = 3500 - \text{سطح قیمت‌های جدید}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 4200 = \text{سطح قیمت‌های جدید}$$

۳۶- گزینه «۳»

(زهرا بگلانیان)

مشکلات مبادله پایاپای:

الف) عدم تمایل هم‌زمان دو طرف به مبادله

ب) نبودن یک معیار سنجش ارزش

پ) نبود وسیله پس‌انداز فردی

۳۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

- وسیله سنجش ارزش: این عمل پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف را آسان می‌کند. هریک از کشورها، دارای واحد ارزش خاص خود هستند؛ مثلاً واحد ارزش در انگلیس پوند و در ایران ریال است.

- وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی نیز وجود دارد که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید.

- وسیله پرداخت‌های آتی: شامل خریدهای اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی است.

۳۸- گزینه «۲»

(فاطمه فویمیان)

$$\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{سطح قیمت‌های جدید} = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{سطح عمومی قیمت‌ها در سال } 91 = x_{91}$$

$$\text{واحد پولی } 112 = x_{91} \Rightarrow x_{91} - 100 = 12 \Rightarrow \frac{x_{91} - 100}{100} = \frac{12}{100} \Rightarrow \text{سال } 91$$

$$\text{سطح عمومی قیمت‌ها در سال } 92 = x_{92}$$

$$\text{واحد پولی } 140 = x_{92} \Rightarrow x_{92} - 112 = 28 \Rightarrow \frac{x_{92} - 112}{112} = \frac{28}{112} \Rightarrow \text{سال } 92$$

$$\text{سطح عمومی قیمت‌ها در سال } 93 = x_{93}$$

$$\text{واحد پولی } 182 = x_{93} \Rightarrow x_{93} - 140 = 42 \Rightarrow \frac{x_{93} - 140}{140} = \frac{42}{140} \Rightarrow \text{سال } 93$$

$$\text{واحد پولی } 42 = |182 - 140| = \text{اختلاف سطح عمومی قیمت‌ها در سال‌های } 92 \text{ و } 93$$

۳۹- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۶)

واحد پولی $70 = \frac{1}{5} \times 350$ = ارزش مسکوکات مردم

+ ارزش اسکناس‌های در دست مردم = میزان نقدینگی

ارزش سپرده‌های دیداری + ارزش مسکوکات در دست مردم

ارزش سپرده‌های غیردیداری +

واحد پولی $3770 = 2200 + 70 + 1500$ = میزان نقدینگی

حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

+ ارزش اسکناس‌های در دست مردم = حجم پول در گردش

ارزش سپرده‌های دیداری + ارزش مسکوکات در دست مردم

واحد پولی $2620 = 2200 + 70 + 350$ = حجم پول در گردش

واحد پولی 1500 = سپرده دیداری + سپرده غیردیداری

واحد پولی 350 = سپرده دیداری (موجودی حساب‌های جاری)

واحد پولی $1500 = 350 +$ سپرده غیردیداری

واحد پولی 1150 = سپرده غیردیداری $\Rightarrow$

سپرده پس‌انداز + سپرده مدت‌دار = سپرده غیردیداری

سپرده پس‌انداز $480 +$ سپرده $1150 \Rightarrow$

واحد پولی 670 = سپرده پس‌انداز $\Rightarrow$

۴۰- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۶)

الف) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.

د) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است.

هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

ه) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.

و) کاهش قدرت خرید پول در یک جامعه، نتیجه وجود تورم در آن جامعه است.

ادبیات فارسی سال چهارم

۴۱- گزینه «۴»

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت گزینه «۴» تأکید جاهلان بر جهل‌شان است؛ در حالی که در سه بیت دیگر به نکوهش حرص و طمع پرداخته شده است.

۴۲- گزینه «۳»

(فائزه اسماعیلی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به مفهوم «پایان‌ناپذیر بودن طمع انسان و اهمیت قناعت پیشه‌کردن» اشاره دارند، در حالی که بیت گزینه «۳» به مفهوم «اهمیت خوشرویی» اشاره می‌کند.

۴۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مضمون مشترک بیت سؤال و گزینه «۳»: «اسرار عشق را نامحرمات در نمی‌یابند.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسرار عاشقانه نگاه ما نباید فاش شود.

گزینه «۲»: عاشقان را در دل نشاطی نیست. (غم دائمی عاشقان)

گزینه «۴»: غم عشق تو نوشتنی نیست.

۴۴- گزینه «۱»

(سیدجمال طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت سؤال و سه گزینه «۲»، «۳» و «۴» این است که دل عاشق اسیر زلف یار است اما در گزینه «۱» شاعر می‌گوید عاشق با اختیار به سوی دام عشق معشوق می‌آید و گرفتار عشق معشوق می‌شود. در گزینه «۱» هیچ اشاره‌ای به زنجیر مو یا زلف نشده است.

۴۵- گزینه «۳»

(مفهرصارق کریمی)

با توجه به بیت صورت سؤال گیسوان معشوق جایگاه دل عاشقان بی‌دل می‌باشد که این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز مشاهده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این بیت صحبت از دل‌بستگی به زلف معشوق است و ربطی به بیت صورت سؤال ندارد.

گزینه «۲»: بیان می‌دارد که خالی که زیر خم زلف معشوق است باعث به دام انداختن عاشقان می‌شود.

گزینه «۴»: شاعر می‌گوید که دل او پریشان زلف معشوق است.

۴۶- گزینه «۴»

(رضا یاران‌نثار کهنه‌شوری)

ج) سلمان ساوجی از شاعران سبک عراقی است.

ب) تازه‌گویی و نازکاندیشی از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.

۴۷- گزینه «۲»

(فائزه پیغمبری)

در بیت گزینه «۲» اسلوب معادله به کار رفته است که یکی از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است. بیت‌های گزینه‌های «۱» و «۴» در سبک عراقی سروده شده‌اند. بیت گزینه «۳» از قصیده‌های سبک خراسانی است و یکی از ویژگی‌های فکری این سبک که روح نشاط و خوش‌باشی است در آن دیده می‌شود.

۴۸- گزینه «۳»

(زهرا مفهرصارقری)

در گزینه «۳» شاعر از موضع پایین‌تر نسبت به معشوق سخن می‌گوید، به‌گونه‌ای که شاعر هرگونه آزار دیدن از سمت معشوق را با آغوش باز می‌پذیرد اما در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» شاعر از موضع بالا با معشوق سخن می‌گوید و او را سرزنش می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خانه‌کن، دل‌شکن، باد خزان، مستحق نفرین

گزینه «۲»: بی‌وفا

گزینه «۴»: مورد خطاب قرار دادن معشوق با لحن تند و بازخواست او با لفظ «یعنی چه».

۴۹- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۹۴)
ابیات صورت سؤال و گزینه ۱» هر دو به این مفهوم اشاره دارند که عشق در عین سوزندگی، برای عاشق سازنده است.

۵۰- گزینه ۳»

(رویا زمانی)
در گزینه ۳» خط و خال‌ها استعاره از پدیده‌های جهان آفرینش است، اما در سایر ابیات، خال در معنای واقعی خود به کار رفته است.

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

۵۱- گزینه ۱»

(اعظم نوری‌نیا)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» قصاید عربی سعدی هفتصد بیت می‌شود و مشتمل است بر موضوعات غنایی و مدح و اندرز و مرثیه.

گزینه ۳» غزلیاتش شامل چهار بخش (کتاب) است: طبیات، بدایع، خواتیم و غزلیات قدیم.

گزینه ۴» نصیحة‌الملوک در بند و اخلاق و چندین رساله دیگر به نثر در موضوعات گوناگون از آثار سعدی است.

۵۲- گزینه ۳»

(اعظم نوری‌نیا)
در کلیات سعدی همه چیز در جای خود قرار دارد. اگر دنیای واقعی و ملموس آدمیان را با همه شیرینی‌ها و تلخی‌هایش در گلستان می‌بینیم، در کنار آن دنیای پاک و خواستنی و سراسر آرمانی بوستان هم هست که همگان در آن یکسره به مراد می‌رسند. دنیای زهد و موعظه‌های پارسامنشانه را در قصاید و آشکارترین رموز عاشقی و معیارهای زیباپسندانه را در فضای سرشار از عاطفه غزلیات پراکنده می‌بینیم.

۵۳- گزینه ۳»

(مفهرسن امیری)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» مثنوی خضرخان و دولرانی در موضوع ماجرای عشق‌های خضرخان پسر علاءالدین با دولرانی دختر امیر گجرات است.

گزینه ۲» صاحبیه سعدی شامل چند قطعه فارسی و عربی است که بیش‌تر آنان در ستایش شمس‌الدین صاحب دیوان جوینی است.

گزینه ۴» دیوان امیر خسرو شامل پنج بخش مجزا است.

۵۴- گزینه ۱»

(موسیم آزرکردار)
امیر خسرو دهلوی - چنان که خود گفته است - نه راه تازه‌ای در شعر و شاعری گشوده و نه در لفظ و معنی از لغزش مصون مانده است اما بیانش نیرومند، طبیعی و استادانه است.

۵۵- گزینه ۴»

(مفهرسن امیری)
تشریح موارد نادرست:

الف) نظریات ارسطو درباره هنر و ادبیات هم‌چنان نو و قابل استفاده است.

ب) مهم‌ترین واقعه‌ای که در ایلید به نظم کشیده شده است، جنگ یونان با تروا است.

۵۶- گزینه ۲»

(فره‌ار علی‌نژاد)
پترارک، شاعر بزرگ ایتالیایی، شاید نخستین هنرمندی باشد که زن در آثار او مقامی والا یافته است. چهره لائورا، معشوقه پترارک در آثارش، تصویر زنی فاضل و فرهیخته است.

۵۷- گزینه ۲»

(فره‌ار علی‌نژاد)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» توضیح این عبارت مربوط به «رنسانس» است.

گزینه ۳» کتاب «لغفران (آمزش)» معری قبل از کمدی الهی نوشته شده و احتمالاً دانته این کتاب را دیده بوده است.

گزینه ۴» در کمدی الهی دانته، ویژیل مظهر عقل انسانی است.

۵۸- گزینه ۱»

(داود تالشی)
تشریح موارد نادرست:

ب) قطعه «گوزن و تاک» سروده حبیب یغمایی است.

ج) قطعه «جغد جنگ» اثر ملک‌الشعرا بهار است.

۵۹- گزینه ۴»

(مفهرسن امیری)
- در یکی از محافل ادبی، ملک‌الشعرا بهار که بعدها بر دیوان پروین مقدمه نوشت، به استعدادش پی برد و او را تشویق کرد.
- پروین در قطعات خود به سنایی و انوری توجه داشته اما در حد تقلید صرف نمانده است.

۶۰- گزینه ۲»

(مفهرسن امیری)
- غزل‌های شهریار که یادگار دوران جوانی و روزگار پختگی شاعرند، به ویژه از لحاظ زبان و احساس در اوج قرار دارند.
- شهریار در طریق نیمایی نیز طبع‌آزمایی کرد و قطعات زیبایی مانند «ای وای مادرم»، «دو مرغ بهشتی»، «مومیایی» و «پیام به انشتین» را در این سبک سروده است.

۶۱- گزینه ۲»

(اعظم نوری‌نیا)
منظومه «ای خواب» از آثار امیری فیروزکوهی است. او در قصیده بیشتر شیوه خراسانی داشت و بر طریق خاقانی، ناصر خسرو، مسعود سعد و انوری می‌رفت.

۶۲- گزینه ۴»

(اعظم نوری‌نیا)
«شیوه‌های نو» از مجموعه اشعار حمیدی شیرازی است.

۶۳- گزینه ۴»

(اعظم نوری‌نیا)
هر چند نازک‌خیالی‌های شیوه صائب بر ذوق حساس رهی اثر گذاشته است اما توجه به استحکام لفظ و انسجام سخن، کلام او را از پیروان سبک هندی ممتاز می‌کند.

عربی سال چهارم

(مفرد صارق مفسنی)

۷۱- گزینه ۲»

«لا تُحْمَلُنَا»: تحمیل مکن بر ما / «ما لا طاقة لنا به»: آنچه را به آن تاب و توان نداریم / «وَ اعْفُ عَنَّا»: از ما درگذر / «وَ اغْفِرْ لَنَا»: و ما را ببامرز / «وَ ارحمنا»: و بر ما رحم کن

(فائزه معفری)

۷۲- گزینه ۲»

ترجمه صحیح عبارت گزینه ۲»:
«قطعا پندهنده‌ترین مردم نسبت به خود اطاعت‌کننده‌ترین آن‌ها برای پروردگارش است!»

(مبیر همایی)

۷۳- گزینه ۱»

«دل‌های ما»: قلوبنا / «الفت ایجاد می‌کند»: يُؤَلِّفُ / «با این نعمت»: بهذه النعمة / «شدیم»: اصبخنا

(زهره نعمتی)

۷۴- گزینه ۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: «علومی که مسلمانان در آن‌ها خوش درخشیدند و آن‌ها را در شرق و غرب منتشرشان کردند، بسیار است.»
گزینه ۲»: «أول کتاب» به معنای «نخستین کتاب» و «الكتاب الأول» به معنای «کتاب نخست» است.
گزینه ۳»: «علماء الغرب» به معنای «دانشمندان غرب» است، نه «دانشمندان غربی». همچنین عبارت وصفی - اضافی «تاریخ مشهور وی» به شکل «تاریخ المشهور» درست است.

(رضا معصومی)

۷۵- گزینه ۴»

حرکت‌گذاری درست عبارت: «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

(درویشعلی ابراهیمی)

۷۶- گزینه ۳»

فعل «یسلمون» از باب تفعیل است و مصدرش «تسلیم» می‌باشد و فعلی معرب و لازم و صحیح و سالم است و از نظر نقش خبر برای «جعلوا» است.
در گزینه ۱»، «جامد»، در گزینه ۲»، «أفعال المقاربة» و در گزینه ۳»، «ثلاثی مزید - منصرف» درست است.

(مبیر همایی)

۷۷- گزینه ۴»

در این گزینه «مُتَفَتِّحَاتِنِ» صحیح است؛ زیرا اسم کأن مؤنث است.

(مفرد صارق مفسنی)

۷۸- گزینه ۴»

در این گزینه هیچ‌کدام از انواع افعال مقاربه وجود ندارد و «جعلت» فعل شروع نیست، بلکه در معنای اصلی خود به کار رفته است. در گزینه‌های دیگر به ترتیب «تکاد»، «أخذ» و «عسی» از افعال مقاربه هستند.

(مفرد صارق مفسنی)

۷۹- گزینه ۲»

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «صادقاً»، «مناسبة» و «إمتحاناً» صحیح هستند.

(فرهاد علی‌نژاد)

۶۴- گزینه ۲»

الف) در شعر امیری، شکوه و گلایه از زندگی و روزگار، زیاد دیده می‌شود و از ناپایداری زمانه، ناکامی‌های فردی و درد و رنج شاعرانه بسیار می‌گوید.
ب) شهریار از تجربیات مولوی، سعدی و حافظ بهره‌مند شده است. در شعر او اندیشه‌های دینی و نیایش‌های مؤثر و دلدادگی‌هایی خصوصاً به حضرت علی (ع) دیده می‌شود، در عین حال روی هم رفته او شاعری شاد، صاحب طبع و بذله‌گو است.

ج) مهرداد اوستا (محمدرضا رحمانی) در مجموع شعر کلاسیک و قصیده‌سرایی را ترجیح می‌داد و در قصیده‌سرایی سبکی استوار و مستقل داشت که می‌توان آن را خراسانی نو نامید.

(مفرد صارق مفسنی)

۶۵- گزینه ۱»

تلمیح: داستان حضرت یوسف (ع) و حضرت عیسی (ع) / یوسف و عیسی استعاره از محبوب بوده و یعقوب استعاره از عاشق است.

(مبیر مهرثی)

۶۶- گزینه ۳»

آرایه تضاد در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: پیر - جوان

گزینه ۲»: برود - نرود

گزینه ۳»: مبین - بین

(مبیر مهرثی)

۶۷- گزینه ۲»

بیت «الف»: تضاد: شادی - غم
بیت «ج»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت سلیمان (ع) و فرمانروایی وی بر بادها
بیت «د»: مراعات نظیر: فرهاد، شیرین، کوه / صحرا و کوه
بیت «ب»: تشبیه: دام عشق

(مبیر مهرثی)

۶۸- گزینه ۴»

تضاد: کور - بینا / جناس: چاه - راه
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱»: فاقد جناس / تلمیح: داستان حضرت موسی (ع) و معجزات وی
گزینه ۲»: فاقد تلمیح / تضاد: شکر - زهر
گزینه ۳»: مراعات نظیر: گفتار، کردار، رفتار - زبان، دست، پا / فاقد تضمین

(طنین زاهری‌کیا)

۶۹- گزینه ۴»

بیت د) تضاد: بدی - نیکی
بیت الف) تشبیه: تو دی ماه هستی - آن دلبر بهار است.
بیت ج) استعاره: زگس استعاره از ستاره است.
بیت ب) مراعات نظیر: سمن، سنبل، نسرین

(مبیر مهرثی)

۷۰- گزینه ۱»

بیت الف) تلمیح به داستان مهر و وفا
بیت ب) تضمین: حافظ، مصراع دوم را از سعدی تضمین کرده است.
بیت ج) تضاد: می‌روند - می‌آیند

۸۰- گزینه ۴»

(اممرد طریق)

خبر افعال مقاربه (که از انواع نواسخ هستند) باید فعل مضارع باشد، یا مضارع مرفوع، یا مضارع منصوب به وسیله «أن» ناصبه. بنابراین فقط در گزینه ۴» اسم و خبر افعال مقاربه، درست به کار رفته است. در سایر گزینه‌ها، قواعد نواسخ، نادرست به کار رفته است.

تاریخ‌شناسی

۸۱- گزینه ۱»

(میثا توکلی نژاد)

الف) تاریخ‌های منظوم
ب) ادبیات رمزی

۸۲- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۹۰)

در میان انبوه قصاید مدحیه سبک خراسانی، قصایدی وجود دارد که بهترین سند در شرح اوضاع اجتماعی روزگار است. تاخت‌وتاز صحرائشینان در شهرهای خراسان و آشفتنگی وضع مردم در بعضی از منابع تاریخی چون راحة الصدور و آية‌السرور «راوندی» آمده است.

۸۳- گزینه ۲»

(آزاده میزایی)

ترجمه تاریخ طبری: ابوعلی بلعمری
تاریخ جهانگشای: عطاملک جوینی
تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی

۸۴- گزینه ۲»

(صبیه مهبی)

گاهی مورخان وقایع تاریخی را به صورت شعر بیان کرده‌اند. این مورخان شاعر اعتقاد داشتند، تاریخی که به شعر درآید می‌تواند در میان مردم اثر بهتری داشته باشد و بیش تر بماند. نوشته‌های اندیشمندانی که می‌کوشیدند شیوه حکومت عادلانه و درست را به فرمانروایان زمان خود توصیه کنند، آداب‌الملوک یا سیاست‌نامه می‌نامند. یکی از این کتاب‌ها سیرالملوک یا سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک طوسی است.

۸۵- گزینه ۱»

(بهناز آرون)

منشآت و مکاتبات را بیش تر متن ادبی می‌دانند، نامه‌های مربوط به مکاتبات اداری (دیوانیات) کاملاً در حوزه تاریخ قرار می‌گیرد. با وجود این، منشآت در حقیقت به اسناد تاریخی نزدیک است.

۸۶- گزینه ۱»

(آزاده میزایی)

شهنشاهنامه اثر فتحعلی خان صبا است که این اثر در دسته تاریخ‌های منظوم قرار می‌گیرد.

۸۷- گزینه ۲»

(آزاده میزایی)

شهر آشوب لسانی شیرازی به نام مجمع‌الاصناف است و شهر آشوب‌ها در دوره تیموری رشد و رونق بیشتری یافت و در دوره صفوی به اوج خود رسید.

۸۸- گزینه ۳»

(آرمین معمار)

قسمت اول سؤال در ارتباط با شهر آشوب است. نخستین شهر آشوب‌ها را مسعود سعد سلمان در زندان و در وصف لاهور سرود.

۸۹- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۸۹)

یکی از سرچشمه‌های آگاهی درباره تاریخ اجتماعی و فرهنگی ایران، ادبیات عامیانه است زیرا پژوهش در این زمینه، دیگر در گوشه آرام و ساکت کتابخانه‌ها صورت نمی‌گیرد بلکه پژوهشگر برای شناخت این فرهنگ، باید به سراغ پژوهش میدانی برود و شهر به شهر و روستا به روستا، این فرهنگ را در میان مردم جست‌وجو کند.

۹۰- گزینه ۱»

(آرمین معمار)

لالایی‌های محلی، شکوه مادران است از دلاوری و ظلم‌ستیزی پدرانی که جان باخته‌اند و خاطره قهرمانی‌های رئیس‌علی دلواری در شروه‌های تنگستانی و ذهنیت اجتماعی مردم گیلان درباره میرزا کوچک خان جنگلی را در لالایی‌های مردم گیلان می‌توان دید.

جغرافیای سال چهارم

۹۱- گزینه ۳»

(فؤاد باغستانی)

نمایش مختصات جغرافیایی هر بخش از زمین، از توانایی‌های گوگل‌ارت می‌باشد. به‌روز کردن اطلاعات جغرافیایی و ثبت آخرین تغییرات به‌عنوان دو رکن مهم در مسائل جغرافیایی می‌تواند انگیزه لازم در استفاده از رایانه را به جغرافی دانان بدهد.

۹۲- گزینه ۲»

(فرشاد رودباری)

روش آنلاین یا برخط در اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی ما را به دنیای وسیعی از دانش متصل می‌کند. اکسترانت نیز یکی از مثال‌های روش آفلاین است.

۹۳- گزینه ۱»

(فرشاد رودباری)

نرم‌افزار Spss یکی از متداول‌ترین نرم‌افزارها برای دسته‌بندی و مدیریت داده‌های خام و تحلیل آماری سریع آن‌هاست. Spss می‌تواند داده‌ها را تقریباً از همه انواع فایل‌ها بگیرد و از آن‌ها در مدیریت داده‌ها، تولید گزارش‌های جدول بندی شده، محاسبات آمارهای توصیفی و تحلیل آماری استفاده کند. نسخه ویندوز Spss شما را برای انجام بسیاری از تحلیل‌ها در رایانه‌های شخصی قادر می‌سازد.

۹۴- گزینه ۲»

(شیوا شریف‌زاد)

۱- نرم‌افزارهای شناخت کشورها (اطلس کشورها) اطلاعات زیادی را در مورد موقعیت جغرافیایی و ویژگی‌های طبیعی و انسانی، سیاسی و اقتصادی کشورها در اختیار قرار می‌دهند. در مورد کشور ایران نیز نرم‌افزارهای مناسبی تهیه شده است که به‌صورت لوح‌های فشرده یا CD در دسترس‌اند. در این نرم‌افزارها از تصاویر، نقشه‌ها، جداول و متون حاوی اطلاعات استفاده شده است؛ مثل نرم افزار ایران پل نور.

۲- نرم‌افزارهای شناخت منظومه شمسی و سیارات با استفاده از تصاویر و مطالب جذاب، اطلاعات و آموزش‌های مناسبی را در اختیار علاقه‌مندان به جغرافیای ریاضی قرار می‌دهند؛ مانند نرم‌افزار کاوش در آسمان و نرم‌افزار Pc globe

تاریخ ایران و جهان (۲)

۱۰۱- گزینه ۳» (داور اورنگ)
استالین و هیتلر در اوایل سال ۱۹۳۹ م. پیش از شروع جنگ جهانی دوم، بر سر لهستان سازش کردند. موسولینی از ناراضی مردم ایتالیا استفاده کرد و حزب فاشیسم را تشکیل داد. او با تشکیل این حزب ادعا می کرد که می خواهد عظمت روم باستان را برای ایتالیا احیا کند. بی اعتنایی دیکتاتور ایتالیا به جامعه ملل و خروج از آن، موجب بی اعتباری بیش از پیش جامعه ملل شد.

۱۰۲- گزینه ۲» (آزاده میرزایی)
در اواخر حکومت صفوی هلندیان و فرانسویان نیز در خلیج فارس به رقابت تجاری پرداختند، اما در نهایت این انگلیسی ها بودند که انحصار تجارت در خلیج فارس را از آن خود کردند. شاه عباس اول خواهان ایجاد ارتباط بازرگانی با روسیه شد و تزار روسیه نیز از این مسئله استقبال کرد.

۱۰۳- گزینه ۲» (بهناز آرون)
پیش از پایان جنگ جهانی دوم، در ایتالیا شورشیان به موسولینی دست یافتند و او را اعدام کردند.

۱۰۴- گزینه ۳» (آزاده میرزایی)
پرتغالی ها اولین استعمارگرانی بودند که به خلیج فارس رسیدند. شاه عباس اول با کمک کشتی های انگلیسی، موفق به اخراج آن ها از خلیج فارس شد.

۱۰۵- گزینه ۲» (علی محمد کریمی)
مهم ترین جنبش سیاسی - نظامی مصریان علیه استعمار انگلیس را عربی پاشا رهبری کرد که سرکوب شد. فرانسویان عبدالقادر را دستگیر، زندانی و به دمشق تبعید کردند.

۱۰۶- گزینه ۳» (آزاده میرزایی)
بررسی گزینه ها:
گزینه ۱» : درست - از اقدامات شاه عباس اول
گزینه ۲» : نادرست - از اقدامات شاه عباس اول
گزینه ۳» : درست - نادرست (انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان)
گزینه ۴» : نادرست - از اقدامات شاه عباس اول

۱۰۷- گزینه ۱» (زهرا رامیار)
تجاوز لشکریان موسولینی به اتیوپی و فرار امپراتور این کشور مهم ترین رویدادی بود که در فاصله بین دو جنگ در قاره آفریقا اتفاق افتاد. کنفرانس یالتا سرآغازی بر بروز اختلاف میان متفقین و شکل گیری بلوک های متخاصم شرق و غرب شد.

۱۰۸- گزینه ۴» (پهروز بهی)
مارشال فرانکو با پشتیبانی هیتلر و موسولینی به قصد تصاحب قدرت به اسپانیا رفت. جانشین هیتلر، دریاسالار دونیتس به فرماندهان آلمان دستور داد تا تسلیم متفقین شوند.

۹۵- گزینه ۱» (بهناز آرون)
ابداع فیلم های بسیار حساس عکاسی که نسبت به طیف فرورسرخ حساسیت داشتند، سبب شد انسان بتواند از تشعشعات حرارتی زمین نیز عکس بگیرد. وقتی امواج نور خورشید به اشیاء می تابد، انرژی مشخصی بازتاب می شود، اما هر پدیده با شدت و ضعف خاصی نور خورشید را منعکس می کند. سنجنده ها این امواج گوناگون را دریافت کرده و پژوهشگران از طریق مقایسه ویژگی های بازتاب طیفی پدیده های مختلف نوع آن را مشخص می کنند.

۹۶- گزینه ۲» (فرشاد روبرایی)
بررسی گزینه های نادرست:
گزینه ۱» : معمولاً منبع داده های سنجنش از دور، بازتاب امواج الکترومغناطیسی خورشید یا پدیده ها یا اشیاء زمینی است.
گزینه ۳» : فرایندی که داده های اولیه و خام توسط متخصصان تجزیه و تحلیل می شود، پردازش نام دارد.
گزینه ۴» : پس از جنگ جهانی دوم، استفاده وسیع از عکس های هوایی گامی دیگر در مسیر گسترش استفاده از سنجنش از دور بود.

۹۷- گزینه ۲» (مریم بوستان)
عبارت «د» مربوط به سیستم سنجنده غیرفعال است.
عبارت «ب» در مورد هر دو سیستم فعال و غیرفعال صادق است.

۹۸- گزینه ۱» (مریم بوستان)
- ماهواره اسپات در سال ۱۹۷۶ توسط کشور فرانسه به فضا پرتاب شد و مهم ترین ویژگی آن، توانایی تصویربرداری از زوایای مختلف و برجسته نمایی پدیده ها است.
- به این پهنه اندازه گیری (توانایی ثبت انرژی پدیده های سطح زمین در ابعاد خاص)، یک پیکسل می گویند. هرچه اندازه یک پیکسل کوچک تر باشد، قدرت تفکیک تصویر آن بیش تر و پدیده های کوچک تری در آن قابل مشاهده و بررسی است.

۹۹- گزینه ۴» (مریم بوستان)
- ماهواره های سنجنش از دور با تصویربرداری از پدیده های سطح زمین، نوع پدیده ها و نحوه بهره برداری از آن ها را مشخص می کنند.
- از ماهواره های نوآ در مطالعات هواشناسی استفاده می شود. ماهواره های لندست نیز، ماهواره های منابع زمینی هستند.

۱۰۰- گزینه ۴» (قوار باغستانی)
شناسایی پدیده ها و پردازش تصاویر ماهواره ای به منظور بهره برداری از منابع زمینی از کاربردهای سنجنش از دور است. شناسایی خطرهای محیطی از کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی است.

۱۰۹- گزینه «۴»

(علی ممد کریمی)

انگلیسی‌ها با کمک فرانسویان و با صرف هزینه و تلفات سنگین قیام مهدیون را در سودان سرکوب کردند.

توضیح نکات درسی:

گرفتن مالیات‌های فراوان از مردم سودان و ظلم و ستم انگلیسی‌ها در این کشور موجب شعله‌ور شدن قیامی شد که رهبری آن را شخصی به نام محمد احمد برعهده داشت و او بر خود لقب المهدی نهاده بود و پیروانش را مهدیون می‌گفتند.

۱۱۰- گزینه «۱»

(فارج از کشور ۹۱)

گورباچف در نتیجه اعمال سیاست‌هایش، در داخل دچار طغیان یلتسین شد و در دسامبر ۱۹۹۱ استعفا داد که بدین ترتیب، اتحاد جماهیر شوروی از هم پاشید و ماجرای بلوک شرق و غرب به پایان رسید. جنگ سرد در واقع بعد از پایان جنگ جهانی دوم آغاز و تا انهدام دیوار برلین در ۱۹۸۹ به طول انجامید.

جغرافیا (۲)

۱۱۱- گزینه «۱»

(ممد علی فطیبه باگی)

- پیدایش کوه‌های جوان به «دورهٔ ترشیاری» برمی‌گردد؛ نمونه‌های این کوه‌ها، رشته‌کوه‌های البرز و راکی است که «مرتفع، دندان‌دار، پرشیب، نوک‌تیز با دره‌های عمیق» هستند.

- کوه‌های پیر، نظیر اورال و گات، در «دوران پالئوزوئیک» به‌وجود آمده‌اند. این کوه‌ها از نظر ظاهری، «کم‌ارتفاع، گنبدی شکل، کم‌شیب، با دره‌های باز و کم‌عمق» هستند.

۱۱۲- گزینه «۱»

(بهروز بیبی)

در منحنی میزان داده شده فاصلهٔ خطوط میزان ۵۰ متر است و چون ارتفاع به سمت داخل کاهش می‌یابد پدیدهٔ گودال می‌باشد و شیب در سمت A کم‌تر است؛ زیرا فاصلهٔ خطوط میزان از هم در این قسمت بیش‌تر است.

۱۱۳- گزینه «۲»

(مریم بوستان)

تشریح عبارات نادرست:

الف) تکمیل فرضیهٔ وگنر (جابه‌جایی قاره‌ها) توسط «سایر دانشمندان» به ارائهٔ نظریهٔ تکتونیک صفحه‌ای (زمین‌ساخت ورقه‌ای) منجر شد.

ب) علاوه بر پوستهٔ زمین، قسمت فوقانی جبهٔ زمین نیز جامد و سخت است. بخش نیمه‌مایع و خمیری جبه را «آستونسفر» می‌نامند. مواد تشکیل‌دهندهٔ آستونسفر جابه‌جا می‌شوند و حرکت می‌کنند.

۱۱۴- گزینه «۱»

(صبیه مهبی)

هوازگی فیزیکی: عواملی مانند تغییرات دما و انجماد سبب خردشدن سنگ‌ها می‌شوند، بدون این‌که ترکیب شیمیایی آن‌ها را تغییر دهند.

هوازگی شیمیایی: ترکیب اکسیژن و رطوبت سنگ‌ها سبب می‌شود تا علاوه بر متلاشی شدن سنگ‌ها، ترکیب شیمیایی آن‌ها نیز تغییر یابد.

مطالعات و تحقیقات دانشمندان نشان داده است که کوهستان‌ها پس از به‌وجود آمدن، تحت تأثیر عمل فرسایش تغییر شکل داده و ارتفاع خود را نیز به تدریج از دست می‌دهند.

۱۱۵- گزینه «۴»

(بهروز بیبی)

در قسمت‌های بالادست یک حوضهٔ آبریز، حجم آب‌های روان کم و سرعت آب خیلی زیاد است و حمل مواد تخریب‌شده و حفر بستر رود صورت می‌گیرد. در قسمت میانی، حجم آب‌های روان زیاد و سرعت آب نیز زیاد است و حفر بستر در وسط رود و رسوب‌گذاری در حاشیه و سواحل رود صورت می‌گیرد. در قسمت پایین‌دست، حجم آب‌های روان زیاد و سرعت آب بسیار کم است و آبرفت‌ها به‌جای می‌مانند.

۱۱۶- گزینه «۳»

(مهسا عفتی)

اصلی‌ترین کشورهای پرورش‌دهندهٔ گوسفند یا کوهستانی‌اند و یا بخشی که گوسفندداری در آن رواج دارد کوهستانی است. تولید گوشت و پشم گوسفند از منابع مهم درآمد این‌گونه کشورها محسوب می‌شود. کشورهای استرالیا و نیوزلند دو مثال مشخص در این زمینه‌اند.

۱۱۷- گزینه «۲»

(آرزو میرزایی)

الف) رگ (سنگ‌فرش بیابانی)

ب) لس

ج) برخان

د) بادبردگی

۱۱۸- گزینه «۱»

(مریم بوستان)

در نواحی گرم‌وخشک، محدودیت‌ها و مشکلات زیادی برای زندگی انسان‌ها وجود دارد. به همین جهت، جمعیت کم‌تری در این نواحی زندگی می‌کنند. فضاهای وسیع و اغلب خالی از جمعیت یا کم‌جمعیت نواحی گرم‌وخشک، برای آن‌دسته از فعالیت‌های انسان که به مکان‌های خلوت نیاز دارند، مناسب است؛ مانند برخی فعالیت‌های ورزشی نظیر اتومبیلرانی.

۱۱۹- گزینه «۴»

(بهناز آرون)

در جنگل‌های استوایی، یک لایه به نام لایهٔ زمینی در زیر تاج قرار دارد که از گیاهان چسبنده، خزنده و گیاهان علوفه‌ای و مواد پوسیده تشکیل شده است.

احداث شبکهٔ راه‌های سراسری آمازون، بخش زیادی از جنگل‌ها را پاک‌سازی و به چراگاه‌های کم‌ظرفیت تبدیل کرده است.

۱۲۰- گزینه «۳»

(مریم بوستان)

- جمعیت ساکن در کنار جنگل‌های استوایی در سده‌های اخیر افزایش یافته و به همان میزان، نیازهای غذایی انسان و حیوانات اهلی نیز زیاد شده است. در نتیجه، ساکنان برای تأمین غذای مورد نیاز خود، محیط‌های مختلف از جمله جنگل‌های استوایی را مورد تهاجم قرار می‌دهند.

- با حذف جنگل، رودخانه‌ها توسعه می‌یابند و بر مقدار آبرفت آن‌ها به شدت افزوده می‌شود. این آبرفت‌ها بر شکل رودخانه‌ها، عمر مفید سدها و اکوسیستم‌های دریایی ساحلی و در نتیجه بر زندگی انسان آثار مهمی به‌جا می‌گذارند.

علوم اجتماعی

۱۲۱- گزینه ۲»

(رهمان سهنری)

جامعه غربی، به دلیل این که از حل چالش بین رویکرد نظری و عملی کلیسا، از طریق اصلاح رفتار دنیوی ارباب کلیسا ناتوان بود، به نفی رابطه دین و دنیا پرداخت و از رویکرد نظری معنوی نسبت به این عالم دست شست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: رویکرد نظری کلیسا، رویکردی معنوی و دینی و رویکرد عملی آن، رویکردی دنیوی و این جهانی بود.

گزینه ۳: جامعه غربی، چالش بین اربابان و قدرت‌های محلی با قدرت کلیسا را به نفع قدرت دنیوی شاهدگان حل کرد و بدین سان دست کلیسا را از زمین‌هایی که تحت نفوذ آن قرار داشت، قطع کرد.

گزینه ۴: در چالش بین رویکرد نظری و عملی کلیسا، کلیسا در حالی که مدعی بود زندگی دنیا را با ارزش‌های معنوی و دینی اداره می‌کند، به رفتارهای دنیوی و این جهانی روی می‌آورد.

۱۲۲- گزینه ۱»

(رهمان سهنری)

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی مانند سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند. کمونیسم به مالکیت فردی مقید نیست.

۱۲۳- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۹۴، با تغییر)

بحران‌های اقتصادی که با نامتعادل شدن سیستم عرضه و تقاضا و از بین رفتن بازار مصرف همراه است، می‌تواند در اثر عوامل مختلفی ایجاد شود.

تداوم جنگ سرد، بازار بخش وسیعی از اقتصاد کشورهای صنعتی، یعنی اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی را گرم می‌کرد.

۱۲۴- گزینه ۴»

(آزر ممموری)

آگوست کنت، معتقد بود با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از قاموس بشری رخت برمی‌بندد.

۱۲۵- گزینه ۱»

(آزیتا بیرقی)

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا، همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، مجموعه نظام اجتماعی را در بر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران به‌رغم آسیب‌هایی که می‌بینند، همواره با استفاده از ابزارها و اهرم‌هایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را از اصل نظام سرمایه‌داری و سرمایه‌های انباشته به اقشار ضعیف و محروم و تولیدکنندگان خرد، انتقال می‌دهند.

۱۲۶- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی، منجر شود.

با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های منطقه‌ای به سرعت آثار و پیامدهای جهانی خود را آشکار می‌سازند.

۱۲۷- گزینه ۳»

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول به اصطلاح «مرکز و پیرامون»، عبارت دوم، به اصطلاح «توسعه‌یافته و عقب‌مانده» و عبارت سوم به اصطلاح «استعمارگر و استعمارزده» اشاره دارند.

۱۲۸- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

اصطلاح شمال و جنوب، بعد از جنگ جهانی دوم، بیش‌تر به کار برده شد. زیرا برخی از اندیشمندان، معتقد بودند که چالش بلوک شرق و غرب، چالش اصلی نیست؛ بلکه چالش اصلی، چالش بین کشورهای غنی و فقیر است. تقابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است و در صورتی که چالش‌های مربوط به آن فعال شوند، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، بار دیگر فعال خواهند شد.

۱۲۹- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک تمدن واحد پدید می‌آیند. چالش فقر و غنا، چالشی مستمر در نظام سرمایه‌داری غربی است.

۱۳۰- گزینه ۲»

(ارغوان عبدالملکی)

نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

زمینه‌های فرهنگی جنگ جهانی اول و دوم، ریشه در فرهنگ غرب داشت و آتش جنگ به کشورهای غربی محدود نشد.

۱۳۱- گزینه ۱»

(آزر ممموری)

انتقال بحران به قشر محروم و مستضعف جامعه، می‌تواند موجب تحریک آنان شود و هم‌چنین مقاومت محرومان نیز می‌تواند به دامنه بحران بیفزاید و یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود.

۱۳۲- گزینه ۲»

(آزیتا بیرقی)

لیبرالیسم متقدم، موانع ارزشی و هنجارهای نظام اخلاقی پیشین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و هر نوع مداخله دولت را ممنوع ساخت و کشاورزان را به صورت کارگرانی درآورد که سرمایه وجود خود را در معرض خرید صاحبان ثروت و صنعت قرار می‌دادند و سرمایه‌داران نیز آزادانه به استثمار و بهره‌کشی از بردگان جدیدی می‌پرداختند که به حسب ظاهر از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

۱۳۳- گزینه ۲»

(کنکور سراسری ۹۳)

الف) ابعاد روحی و روانی انسانی در وضعیت و خصوصیات جسمانی او، اثر می‌گذارد. از امام صادق (ع) روایت شده است: بدن نسبت به آن چه که نیت و عزم آدمی بر آن قوی شده باشد، احساس ضعف نمی‌کند.

ب) جهان اجتماعی در جهان طبیعت و خصوصیات جسمانی افراد جامعه اثرگذار است. قرآن کریم برخی از کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را مبدأ فساد در خشکی و دریا می‌داند و برخی از کنش‌های دیگر را منشأ گشایش برکات آسمان و زمین بر روی انسان‌ها می‌خواند.

فلسفه سال چهارم

۱۴۱- گزینه «۳» (علی آژاری)

کتاب‌های صرفاً فلسفی سهروردی عبارت‌اند از: تلویحات، مقاومات، مطارحات و حکمة‌الاشراق. او در سه کتاب نخست، مسائل فلسفی را از دیدگاه مشائیان مطرح کرده است.

۱۴۲- گزینه «۴» (سید علیرضا احمدی)

حکمت اشراق نوعی بحث از وجود است که تنها به نیروی عقل و ترتیب قیاس برهانی اکتفا نمی‌کند، بلکه شیوه استدلالی محض را با سیر و سلوک قلبی همراه می‌سازد. سهروردی تحقیق فلسفی به شیوه استدلالی محض (روش مشائیان) را بی‌حاصل می‌داند و سیر و سلوک روحانی را هم بدون تربیت عقلی و استدلال موجب گمراهی قلمداد می‌کند.

۱۴۳- گزینه «۱» (کنکور سراسری ۹۷)

به نظر سهروردی ابن سینا چنان که باید و شاید بر اهمیت علمی افلاطون واقف نبوده است.

۱۴۴- گزینه «۲» (سید علیرضا احمدی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حقیقت واحد است.

گزینه «۳»: مبدأ حقیقت خداوند است. (الحق من ربک)

گزینه «۴»: هر آن کس که از حقیقت بهره‌ای دارد، وامدار مبدأ حقیقت (خداوند) است.

۱۴۵- گزینه «۱» (فارج از کشور ۹۲)

سهروردی برای تبیین نظام آفرینش از قاعده مهم «امکان اشرف» استفاده می‌کند. این برهان به این صورت بود که: اگر ممکن غیراشرف وجود یافته باشد، ممکن اشرف مقدم بر آن موجود خواهد بود. لیکن ممکن غیراشرف وجود یافته است. پس ممکن اشرف مقدم بر ممکن غیراشرف موجود شده است.

۱۴۶- گزینه «۴» (فراهار علی نژاد)

«اریاب انواع» طبقه‌ای از انوار قاهر هستند که هم‌رتبه و هم‌درجه‌اند و تدبیر همه امور عالم طبیعت به عهده ایشان است.

۱۴۷- گزینه «۲» (موسی آکبری)

از آنجا که نفس انسان مجرد و نورانیت عین روشنایی و ظهور است؛ پس نفس، در نزد خود حاضر و «برای خود ظاهر است» و هم در این نورانیت نفس، «حقیقت اشیا» بر انسان ظاهر و آشکار می‌گردد.

۱۴۸- گزینه «۲» (فراهار علی نژاد)

علم حضوری به نفس «بر هر علم حضوری دیگر مقدم است» و هر علم حضوری دیگری در پرتو علم حضوری به نفس حاصل می‌شود. از این رو، می‌توان سنگ بنای همه شناخت‌ها و آگاهی‌ها را همین «علم حضوری نفس به خود» دانست.

ج) خصوصیات روحی و روانی افراد در مسیر تحولات فرهنگ و تاریخ تأثیرگذار است، برخی از آدمیان به دلیل شایستگی‌های روحی و روانی خود، مسیر زندگی اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازند. امام خمینی (ره) نمونه‌ای از افرادی هستند که با تفوای خود مسیر تاریخ جامعه ایران را دگرگون ساختند.

۱۳۴- گزینه «۲» (فارج از کشور ۹۲)

تشویق و تنبیه نسبت به پدیده‌های مختلف فرهنگی یکسان انجام نمی‌شود. هر پدیده فرهنگی به میزان اهمیتی که دارد از تشویق یا تنبیه بیش‌تری برخوردار است. تشویق و تنبیه به دو صورت رسمی و غیررسمی انجام می‌شود که روش‌های غیررسمی، آثار عمیق‌تری دارند.

۱۳۵- گزینه «۴» (ارغوان عبدالملکی)

تا هنگامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و این تغییرات، نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد و به همین دلیل، این گونه تغییرات می‌تواند مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار گیرد.

۱۳۶- گزینه «۲» (لیلی فریریونی)

هر نوع جهان اجتماعی با نوع خاصی از هویت سازگار است.

۱۳۷- گزینه «۲» (فروغ تیموریان)

زمانی که یک فرزند از پنج فرزند یک خانواده کارمند پزشک شود، تحرک اجتماعی صعودی درون‌نسلی است. نوآوری در یکی از عرصه‌های اجتماعی جهان اجتماعی واحد، از علل درونی تعارضات فرهنگی است.

۱۳۸- گزینه «۴» (لیلی فریریونی)

فرهنگ‌هایی که زمینه «منطقی و عقلانی» بیش‌تری دارند، از قدرت اقتضای بیش‌تری برخوردارند. هدف اصلی کنترل اجتماعی، «پذیرش فرهنگ و انطباق افراد با انتظارات جامعه» است.

۱۳۹- گزینه «۴» (فروغ تیموریان)

تغییرات هویت اجتماعی مطابق با هویت فرهنگی جامعه عامل ایجاد توسعه فرهنگی و ورود رفتارها و هنجارهای مغایر با عقاید و ارزش‌های اجتماعی به فرهنگ جامعه عامل ایجاد تعارض فرهنگی است.

۱۴۰- گزینه «۱» (کنکور سراسری ۹۲، با تغییر)

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

۱۵۷- گزینه «۲» (عمیر مهرئی)

سقراط در گفت‌وگو با تئتوس چنین نتیجه می‌گیرد که اگر «دراک حسی برابر با شناسایی باشد»، هرکس حقیقت هر چیز را درمی‌یابد و احتمال خطا در آن نمی‌رود. پس در نتیجه هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از انسان دیگر باشد زیرا هر کس بهترین داور احساس‌هایی است که به دست می‌آورد.

۱۵۸- گزینه «۱» (کنکور سراسری ۹۷)

گزینه‌های «۲» و «۳» و «۴» مورد قبول افلاطون است، اما عبارت گزینه «۱» به نحوی یک طرفه تنها به پروتاگوراس مستند است.

۱۵۹- گزینه «۳» (موسی اکبری)

افلاطون در مکالمه خود با تئتوس (از زبان سقراط) این مطلب را به اثبات می‌رساند که اگر ابزار شناسایی را منحصر در ابزار حسی بدانیم در آن صورت هنگامی که به مسئله‌ای تحت عنوان یادآوری می‌اندیشیم با تناقض آشکار مواجه خواهیم شد (گزینه ۲) چرا که این مسئله مقوله‌ای غیرحسی می‌باشد و خارج از حیطه حواس پنج‌گانه (گزینه ۱) و با توجه به مبنای سوفسطائیان نتیجه این خواهد شد که یادآوری نوعی شناسایی نیست. (گزینه ۴)

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۶۰- گزینه «۴» (موسی اکبری)

افلاطون دو ویژگی را برای شناخت حقیقی نام می‌برد: ۱) خطاناپذیر بودن ۲) به امور پایدار تعلق داشتن
وی معتقد است مورد اول «ضامن صحت و درستی» و مورد دوم «ضامن دوام و ثبات» شناخت است.

روان‌شناسی

۱۶۱- گزینه «۱» (بهاره اکبری)

کودکان و سالمندان به شباهت دو مرحله یادگیری و یادآوری حساس‌ترند. یعنی هر چه شباهت بیش‌تری بین این دو مرحله وجود داشته باشد، عملکرد حافظه آن‌ها بهتر خواهد بود.

۱۶۲- گزینه «۱» (مریم احمدی)

- حدود چهار دهه قبل تقسیم‌بندی حافظه به دو نوع حافظه کوتاه‌مدت و بلندمدت مطرح شد.
- از جمله دانشمندان صاحب‌نظر در حوزه حافظه، افلاطون، ویلیام جیمز و تولونینگ هستند.

۱۶۳- گزینه «۱» (مریم احمدی)

باید توجه داشت که اطلاعات چهار نوع حافظه، خصوصاً دو نوع حافظه «معنایی» و «حوادث خاص»، با یکدیگر در حال تعامل‌اند و از یکدیگر حمایت می‌کنند؛ یعنی، اگر در هنگام یادآوری، سیستم‌های بیش‌تری از انواع حافظه درگیر شود، بدیهی است که عملکرد بهتری را از فرد می‌توان انتظار داشت.

کلمات پربسامد یعنی کلمات دارای فراوانی زیاد در زندگی روزمره؛ مانند پنیر، گربه، مدرسه و ...

۱۴۹- گزینه «۲» (الهه فخری)

اگر علم ما به صور ذهنی اشیاء غیرمستقیم و به واسطه صورت‌های دیگر باشد، درباره صور اخیر نیز می‌توان گفت آیا علم ما به صور اشیاء نیز به واسطه صور دیگر است یا نه؟ این کار در نهایت به یک تسلسل باطل منتهی می‌گردد (گزینه ۱) و در نتیجه، علم و شناخت غیرممکن می‌شود (گزینه ۴). گذشته از این ما در ذهن خود به غیر از صور اشیاء خارجی، صور دیگری نمی‌یابیم که معرف صور اشیاء به ما باشد (گزینه ۳). محتوای گزینه «۲» گرچه درست است ولی ارتباطی به صورت سؤال ندارد.

۱۵۰- گزینه «۱» (موسی اکبری)

- «مشرق اصغر» مرتبه ضعیف علم حضوری به خویشتن و نقطه آغاز سفر معنوی است.
- غرض از «مغرب کامل» جهان تاریکی یا عالم ماده است.

منطق و فلسفه سال سوم

۱۵۱- گزینه «۳» (طنین زاهدی‌کیا)

اصلی‌ترین بخش منطق قیاس است. مقدمات در ذهن اقتران پیدا می‌کنند و در کنار هم قرار می‌گیرند. وظیفه منطق هم این است که اقتران صحیح را از اقتران غلط بازنماید.

۱۵۲- گزینه «۱» (عمیر مهرئی)

منطق، بیان قواعدی است که انسان به طور طبیعی درهنگام فکر کردن آن‌ها را به کار می‌برد. همین که می‌بینیم انسان‌ها به دانش‌های جدید رسیده‌اند، دلیل بر کاربرد طبیعی منطق است. آموختن منطق برای کم کردن خطاهاست، نه این‌که هرکس علم منطق را نداند، نمی‌تواند فکر کند. نکته: ابزار پیشرفت علوم (ماده آن‌ها) لزوماً از طریق استدلال به‌دست نیامده‌اند. (رد گزینه «۳»)

۱۵۳- گزینه «۳» (عمیر مهرئی)

مغالطه در جایی پیش می‌آید که قواعد منطق به کار گرفته نمی‌شود؛ به میزانی که استدلال پیچیده‌تر باشد، امکان خطا در به‌کارگیری قواعد منطق هم بیش‌تر می‌شود. پس رابطه این دو با یکدیگر مستقیم است و نه معکوس.

۱۵۴- گزینه «۴» (طنین زاهدی‌کیا)

این استدلال نوعی تمثیل یا استقرا است.

۱۵۵- گزینه «۱» (کنکور سراسری ۹۶)

عبارت ذکر شده بر اساس یک قیاس تنظیم گشته است اما به دلیل آن‌که ماده صغرای آن نادرست است اعتبار ندارد.
«ضرب اول شکل اول قیاس نوعی مصادره به مطلوب است (صغرای نادرست)، هر مصادره به مطلوبی غلط و باطل است؛ پس ضرب اول شکل اول هم غلط و باطل است.»

۱۵۶- گزینه «۴» (علی آژاری)

افلاطون در رساله «تئتوس» و «جمهوری» بیش از هر جای دیگر در باب «شناسایی» سخن گفته است.

۱۶۴- گزینه «۲»

(مریم احمدی)

بازیابی نهان یعنی فرد در بازیابی اطلاعات با سرعت و صحت بیش‌تر اطلاعات را حاضر می‌کند، ولی خود نسبت به آن آگاهی ندارد. از این نوع حافظه در آگهی‌های تبلیغاتی استفاده می‌گردد که جزء حافظه آماده‌سازی ادراکی می‌باشد.

حافظه معنایی به دانش عمومی فرد گفته می‌شود که مستقل از هویت شخصی فرد است و این اطلاعات دارای زمان و مکان مشخصی نیستند.

حافظه رویه‌ای در پایین‌ترین مرحله قرار دارد و بیش‌تر به اطلاعات رفتاری محدود می‌باشد.

در حافظه رویدادی (حوادث خاص) اطلاعات از سازمان‌دهی زمانی برخوردار می‌باشند و یادآوری مستلزم آگاهی و هشیاری زیاد است.

۱۶۵- گزینه «۲»

(فاطمه زکری بزرگی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با انجام هم‌زمان کارهای دشوار می‌توان استنباط نمود ظرفیت شناختی انسان قابل توسعه و گسترش است.

گزینه «۳»: پردازش‌های غیرارادی و خودکار زمانی که یاد گرفته می‌شوند، به دشواری می‌توان آن‌ها را اصلاح نمود، پس این فرایندها غیرقابل یادگیری نیستند.

گزینه «۴»: هر قدر دو تکلیف به هم شبیه‌تر باشند، انجام هم‌زمان آن دو تکلیف دشوارتر است.

۱۶۶- گزینه «۳»

(رویا رحمانی)

توضیح نکته درسی:

انواع بازیابی اطلاعات:

۱- یادآوری آزاد: یادآوری بدون کمک سرنخ

۲- به کمک سرنخ: دادن بخشی از اطلاعات

۳- بازشناسی: جداسازی اطلاعات قدیمی از جدید

۱۶۷- گزینه «۴»

(مریم احمدی)

«اصل زمینه» به این نکته مهم اشاره دارد که فرد آن چیزی را به یاد می‌آورد که یاد گرفته باشد. هنگام یادآوری یک کلمه معین، این‌که آن را چگونه رمزگذاری کرده‌ایم، در صحت و سرعت بازیابی دخیل است. از این اصل مهم، می‌توان هم در رابطه با شباهت حالات درونی در دو مرحله یادگیری و یادآوری و هم در رابطه با شباهت حالات و شرایط بیرونی استفاده کرد. همین‌طور اگر فرد اطلاعات را در شرایط زمانی و مکانی معین یاد گرفته باشد، در همان شرایط زمانی و مکانی اطلاعات بیش‌تری را به یاد می‌آورد.

گزینه «۴»: مربوط به اصل یادگیری عمقی و معنایی است.

۱۶۸- گزینه «۲»

(شکیبا کوپک‌پور)

می‌توان از آزمودنی خواست به این سؤال پاسخ دهد که آیا «شیر» در گروه لبنیات قرار می‌گیرد یا خیر، در این صورت، ما یادگیری عمقی درجه اول را مورد بررسی قرار داده‌ایم.

هم‌چنین می‌توان از یادگیرنده خواست به این قضاوت بپردازد که آیا دو کلمه هم‌قافیه هستند یا خیر، در این صورت، ما یادگیری سطحی درجه دوم را مورد بررسی قرار داده‌ایم.

۱۶۹- گزینه «۲»

(مریم احمدی)

یادگیری ارادی از یادگیری غیرارادی مؤثرتر است. در هنگام ثبت اطلاعات و یادگیری هر چه اطلاع فرد یادگیرنده از جریان یادگیری و نحوه بازیابی اطلاعات بیش‌تر باشد، عملکرد حافظه بهتر خواهد بود. (شرح نوع آزمون برای گروه اول)

هر اندازه شباهت بین مرحله یادگیری و بازیابی بیش‌تر باشد، عملکرد حافظه بهتر خواهد بود. از این اصل که در مطالعات به اصل «زمینه» شهرت دارد می‌توان هم در رابطه با شباهت حالات درونی در دو مرحله یادگیری و یادآوری و هم در رابطه با شباهت حالات و شرایط بیرونی استفاده کرد. (فضایی با نور کم و صدای موسیقی خاص)

هر قدر فرد در فرایند یادگیری، فعال و درگیر باشد، عملکرد حافظه او بهتر خواهد بود. یکی از انواع یادگیری فعال، مربوط به «اثر تولید» می‌باشد که در آن کلمات مبهم به‌صورت درهم و برهم و نامشخص به فرد داده می‌شود که کلمه مورد نظر را پیدا کند و سپس آن را یاد بگیرد.

یادگیری عمقی از یادگیری فیزیکی اطلاعات مؤثرتر است. هنگامی که یادگیرنده در جریان یادگیری تنها به ویژگی‌ها و خصوصیات ظاهری و فیزیکی مواد یادگیری توجه می‌کند و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد، در مقایسه با زمانی که به ویژگی مفهومی و معنایی مواد یادگیری توجه می‌کند، عملکرد بازیابی پایین‌تر خواهد بود. (در این آزمون این اصل مهم به کار برده نشده است.)

۱۷۰- گزینه «۴»

(مینا توکلی‌نژاد)

مطالعات گوناگون نشان داده‌اند که بازشناسی (پاسخ به سؤال تستی) از یادآوری با کمک سرنخ، و یادآوری با کمک سرنخ (حدس زدن یک واقعه از روی شواهد موجود) از یادآوری آزاد (توصیف یک منظره) آسان‌تر است.